

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Sestdiena, 1997. gada 15. marts

• Nr. 21 (6738)

NEDEĻA LATVIJĀ

■ Saeima galīgi pieņēma sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumu, ko Valsts prezidents Guntis Ulmanis bija nodevis Saeimai otrreizējai caurlūkošanai. Salīdzinot ar likuma iepriekšējo variantu, apdrošināšanas iemaksas paaugstinātas, piemēram, vieglajiem automobiļiem no 20 latiem uz 31 latu. Apdrošināšanas līgumi tiks slēgti no 1. jūnija, ar neapdrošinātu transporta līdzekļi vairs nedrīkstēs braukt no 1. septembra.

■ Saeima pieņēma grozījumus Darba likuma kodeksā, nosakot, ka brīvdiena būs arī otrās Lieldienas. Otrās Lieldienas šogad ir pirmā, 31. marts.

■ Ministru kabinets atkārtoti iecēla Jāni Nagli Privatizācijas aģentūras ģenerāldirektora amatā.

■ Ministru kabinets konceptuāli atbalstīja ideju par Latvijas austrumu robežas attīstības un izbūves nepieciešamību. Aprēķināts, ka austrumu robežas nostiprināšanai būs vajadzīgi 15 miljoni latu.

■ Ministru kabinetā pieņemti noteikumi par valsts budžetā ieskaitāmo nodokļu un nodevu parādu dzēšanu. Finanšu ministram būs tiesības dzēst valsts pamatbudžetā ieskaitāmo nodokļu un nodevu parākus, pamatparāda palielinājumu, soda naudu un nokavējuma naudu.

■ Valsts prezidents Guntis Ulmanis paziņoja, ka aizvadītajās pašvaldību vēlēšanās neesot ne uzvarētāju, ne zaudētāju, kā arī politisku spēku, kas varētu uzņemties politisku atbildību vadīt valsti. Atbildot uz šo Valsts prezidenta konstatējumu, Latvijas Sociāldemokrātiskā partija ierosināja Guntim Ulmanim atlaist Saeimu un izsludināt ārkārtas vēlēšanas, jo sociāldemokrāti esot tas spēks, kas gatavs uzņemties politisku atbildību par valsti.

■ Starptautiskā valūtas fonda misija, kas Latvijā strādāja no 4. līdz 14. martam, atzina, ka Latvijas valdības fiskālās politikas rezultāti 1996. gadā ir ļoti labi – inflācija, salīdzinot ar 1995. gadu, samazinājusies divas reizes, sācies iekšzemes kopprodukta pieaugums. Tiek prognozēts, ka Latvijas iekšzemes kopprodukta pieaugums 1997. gadā varētu būt 4%, bet inflācija aptuveni 10%.

■ Jūnijā gaidāmas izmaiņas pensiju likumā, jo Saeimas Sociālo un darba lietu komisija nolēmusi divu mēnešu laikā apkopot iesniegtos likuma grozījumu priekšlikumus. Negaidot jūniju, paredzēts likumā garantēt vismaz 25 latu minimālo pensiju pēc pensijas vecuma sasniegšanas.

«Novadnieks» precizē

Laikraksta iepriekšējā numurā ievietotajā informācijā par pilsētu domēs un pagastu padomēs ievēlētajiem deputātiem pielautas neprecizitātes.

Pelēču pagasta padomē bez minētajiem deputātiem ievēlēta arī Elita Rebaite no vēlēšanu apvienības «Pelēču pamatskola».

Šilukalna pagasta padomē no vēlēšanu apvienības «Zemnieks» ievēlēta Ārija Broka. Saunas pagasta padomē Jānis Griboniks ievēlēts nevis no vēlēšanu apvienības «Zemnieks», bet no Demokrātiskās partijas «Saimnieks».

Kurš gan no mums nevēlētos pašķirt to priekškaru, kas atrodas starp dzīvības un nāves robežu, lai kaut nedaudz ielūkotos, kas atrodas aiz tā? Vai tā ir nebūtība? Vai tiešām aiz tā nav nekā? Katram no mums reiz siīs stunda, kad būs jāpārkāpj šis sliekšnis, bet tikai no mums pašiem būs atkarīgs, vai būsīm tam gatavi.

Kāds no lasītājiem varbūt klusībā pamsinēs, atceroties komunistiskās ideoloģijas mācību, pārliecībā, ka nāve pieliek punktu cilvēka esamībai. Jā, punkts, bet aiz tā seko nākošais teikums. To mums ļoti skaidri atklāj Bībele un baznīcas tradīcija. Cilvēkam ir ne tikai miesa, bet arī dvēsele. Kad miesa pasaka dzīvei ardievas, dvēsele nemirst, bet stājas Dieva Majestātes priekšā. Šī tikšanās ir neizbēgama un tāpēc mums jau tagad jāsāk sevi gatavot šim brīdim.

Grūti būs atrasties Dieva priekšā tam, kurš nevēlējas iepazīt Viņu savas dzīves laikā. Bet tas, kurš tiekas lūgšanā ar Dievu diendienā un ļauj Viņam ņemt mājvietu savā sirdī, šo tikšanos gaida ar dziļu ticību un mīlestību. Tādu cilvēku nāve nebaida. Kas ir tas, kas izklieš šīs bailes un sirdi piepilda ar ilgam? Tā ir patiesa lūgšana, kas atdara dvēseles acis un ļauj garā skatīt jau tagad Dievišķo Majestāti.

Lūgšana ir mūsu ceļš pie Dieva, saruna

Tikšanās ar Dievu

ar Viņu, skaistākā tikšanās ar Dievu.

Ceļš. Kad mēs vēlamies kaut kur doties, jāreķinās ar to, ka ceļš prasīs zināmu laiku. Ceļā var gadīties arī neparedzēti šķēršļi, kas mūs kavē virzīties uz priekšu. Ne jau katreiz labprāt mēs atstājam savu mitekli, lai dotos izraudzītājā ceļā, jo ne jau katreiz mūs izvada silta saulīte, reizēm pūš auksts un stindzinošs vējš. Bieži vien ceļa puteklis un nogurums ir mūsu uzticamākie ceļa biedri. Tomēr ceļš mūs arī piecē un pārsteidz ar savu neatkarotjamību, skaistumu un spēcina doma par galamērķi. Lūgšana ir ceļš. Neiemācīties lūgties tas, kurš stāvēs uz vietas. Lai tevi nebaida ceļa grūtības, bet lai stiprina mērķis.

Saruna. Lūgšana nav monotonu vārdu atkārtotuma virknējums. Šajā sarunā piedalās divi. Viņš un tu. Pirms sāk lūgšanu, apzinies to, kas ir tavs sarunu biedrs. Nebaidies, viņš nav tiesnesis, bet Debesu Mīlestība, kurai tev ir ļauts pievērst savu dvēseli. Šī Mīlestība slāpst Sevi dāvēt tev. Esi drošs, atveries un juties, ar kādu neparastu mieru tiec piepildīts. Var rasties nepamatotas bailes meklēt Dievu lūgšanā, domājot

par to, cik grēcīgi mēs esam. Kļūst bail, ka mūsu dvēsele ir par šauru priekš Debesu Svētuma. Priecājies, jo tu jau esi uz pareizā ceļa! Ja spērām pirmo soli un apzinājamies savu grēcīgumu, jāspēr otrs — jānozēlo un jāizsūdz grēki, lai tīrā dvēseles mājoklī aicinātu Kungu.

Tikšanās. Ja Tu esi gājis, meklējis, kopis savu dvēseli, tad vari būt drošs, ka tavi centieni nepalikis neatalgoti. Dievam ir mīlas pēc Viņa slāpstošas dvēseles! Esi pastāvīgs lūgšanā un drīz juties, ka ne tikai sarunā tiecies ar Dievu, bet viņš jau piepilda tevi visu. Dievs mūs piepilda par tik, par cik atveramies Viņam un par cik atbrīvojamies no nevajadzīgā sevi.

Ir gavēņa laiks. Krusta ceļš liek mums padomāt par savu dzīves ceļu. Lielā piektdiena — par nāvi. Kristus augšāmcelšanās — par dvēseles nemirstību. Vai mēs būsīm gatavi skatīt Dievu vaigu vaigā? Ej lūgšanu ceļu, nevaries no sarunas par Dievu, un tad nāve būs sliekšnis, kuru pārkāpjot tiks gaidīts mūžīgās Dieva Mīlestības mājoklī.

Katehēte Lolita

Vai elektrība drīz būs visās lauku sētās?

Rajona lauksaimniecības departamenta informācija: «Pēdējos gados, izņemot 1996. un šo gadu, pakāpeniski notika zemnieku saimniecību elektrifikācija. Šim mērķim bija valsts dotācija. 1993. gadā valsts iedalīja Ls 20147, 1994. gadā — Ls 18254, 1995. gadā — Ls 25453. Elektroenerģijas apgāde tika uzlabota 49 rajona zemnieku saimniecībās.

Rajonā bez elektrības vēl 42 zemnieku saimniecības. Daļa jaunizveidoto saimniecību, kuru īpašnieki atguvuši zemi, taču dzīvo citur un ar lauksaimniecisko ražošanu nenodarbojas, bet 7 zemnieku saimniecības (Turku pagastā) nekad nav bijušas elektrificētas.

180 zemnieku saimniecībām izstrādāti projekti, lai tās pievienotu trīsfāžu elektroapgādei, kas nepieciešama ražošanas paplašināšanai un uzlabošanai. Pagājušajā gadā «Latvenergo» noteiktās samaksas dēļ elektrifikācija ir apstājusies. Valsts nekādas līdzekļus tam vairs nesola.»

***

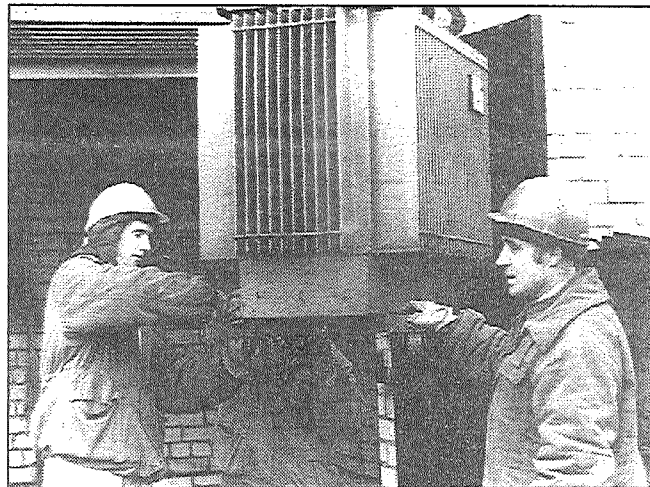
Par šo problēmu runājām ar valsts akciju sabiedrības «Latvenergo» Austrumu elektrisko tīklu Preiļu rajona priekšnieku Pēteri Vosorovu. Tīklu rajons ir uzņēmums, kas veic pasūtījumu, ja tāds ir un ja tam ir finansējums. Līdz šim lauksaimniecības departaments un Preiļu tīklu rajons labi sa-

darbojušies.

Preiļu elektrisko tīklu rajons gadā veic darbus par 100-200 tūkstošiem latu. Taču ne Preiļu, ne Līvānu elektrisko tīklu rajonam nav līdzekļu, lai uzlabotu elektropiegādi visām zemnieku saimniecībām, kurām tā ir vajadzīga. Kā teica P. Vosorovs, zemniekiem pašiem jācenšas tā ietekmēt valdību, lai tā vairāk naudas iedalītu lauku elektrifikācijai. Arī pašiem vajadzētu ieguldīt līdzekļus ātrākai trīsfāžu elektroenerģijas pievadīšanai ražošanas objektiem.

Vēl viens variants — lūgt palīdzību pašvaldībām piešķirt aizdevumu. Diemžēl Pēteris Vosorovs atcerējās arī gadījumus, kad speciālisti kopā ar pašvaldības pārstāvjiem ieradušies lauku sētās, lai iepazītos ar iespēju atrisināt elektroenerģijas problēmas, bet zemnieki par to nav izrādījuši nekādu interesi.

Elektrisko tīklu rajona priekšnieks arī uzsvēra, ka zemnieki nezina elektroenerģijas lietošanas noteikumus, neseko izmaiņām

● Transformatoru uzstāda elektriķi Raimonds Skudra un Jānis Trulis.

tarifos. Piemēram, samazināti tarifi par naktis izmantoto elektroenerģiju. Ja liels elektroenerģijas patērētājs ir tieši šajā laikā, jāuzliek attiecīgs skaitītājs. Ir gadījumi, kad soda sankcijas patērētājs var pieprasīt arī no tīklu rajona. Bet šie noteikumi patērētājam ir jāzina.

Austrumu elektrisko tīklu Preiļu rajona speciālistiem darba pietiek, bet pietrūkst līdzekļu, lai visus darbus paveiktu. Elektriķu brigādes tomēr strādā jebkuros laika apstākļos un jebkurā apkalpojamās teritorijas vietā.

A.Ļjina
J.Silicka foto

Latvijas Nacionālā opera sāk pārdot biļetes uz šādām izrādēm aprīlī:

- ◆ 3. un 16. aprīlī plkst. 18.30 operas «Pajaci» un «Zemnieka gods».
- ◆ 5. un 6. aprīlī plkst. 18.30 bērnu opera «Ansītis un Grietiņa». Mūzikas akadēmijas studentu izrāde.
- ◆ 8. aprīlī plkst. 18.30 Ivonnas Neff (Austrija) solokonzerts. Pie klavierēm Māris Skuja.
- ◆ 14. aprīlī plkst. 18.30 balets «Kamēliju dāma» (pēdējoreiz, biļetes lētākas).
- ◆ 19. aprīlī plkst. 18.30 balets «Pie zilās Donavas». Izrāde veltīta baletmeistares H. Tangijevas-Birznieces 90. dzimšanas dienas atcerei.
- ◆ 24. aprīlī plkst. 18.30 balets «Dons Kihots».
- ◆ Irēna Milkevičute (Lietuva) un Džanfranko Čekele (Itālija) viesojas 17. aprīlī plkst. 18.30 operā «M-me Butterfly» un 21. aprīlī operā «Toska».

Kase atvērta no plkst. 10.00 līdz 19.00.

Tikai «Novadniekā»:

- ▼ ziņas par notikumiem Preiļos, Līvānos un pagastos;
- ▼ dažādi materiāli par politiskajām, ekonomiskajām un sociālajām norisēm mūsu novadā;
- ▼ lietiska informācija zemniekiem;
- ▼ skolu, kultūras un sporta ziņas;
- ▼ reizi ceturksni – tematisks ielikums «Pūralāde» visai ģimenei;
- ▼ policijas un tiesu hronika.

Neaizmirstiet pasūtīt savu rajona laikrakstu šī gada otrajam ceturksnim un turpmākajiem mēnešiem! To var izdarīt tikai līdz 20. martam!

«Pirmo reizi man ir optimistisks skats uz nākotni»

Pēdējo gadu laikā mūsu laikraksta lapās visbiežāk esam publicējuši materiālus par Preiļu un Līvānu slimnīcu problēmām. Aglonas lauku slimnīcas ikdiena palikusi nomaļus un plašākam rajona iedzīvotāju lokam nezināma. Tāpēc arī iegriezāties tur, lai noskaidrotu, kā tad klājas dakterim Vadimam Krimanam, viņa vadītajam kolektīvam un Aglonas lauku slimnīcas iemītniekiem:

— Beidzot budžets ir mums labvēlīgs. Tāpēc pēdējo gadu laikā pirmo reizi man ir optimistisks skats uz tuvāko nākotni. Rajona padomes vadība vairākkārt bija mūsu slimnīcā, paši savām acīm redzēja, kādos apstākļos dzīvojam, kā strādā mūsu medicīnas māsiņas un sanitāres. Viņi izpētīja arī mūsu štatu sarakstu un pārliecinājās, ka nekā nav izdomāts, ka cilvēkiem ir jāmaksā daudz maz atbilstoši viņu darbam. Nedrīkst atļaut strādāt un tajā pat laikā negarantēt, ka darbinieki saņems algu.

Līdz šim bija paradoksāla situācija, kad man no vienas puses pārmeta, ka esmu algām pārtērējis līdzekļus, bet no otras puses patiesībā nevarēju saviem darbiniekiem maksāt likumdošanā paredzēto algu.

Beidzot varēšu maksāt par naktsstundām, par darbu svētku dienās. No rajona padomes puses tā ir lietišķa runa un rīcība.

Aglonas lauku slimnīca tagad ir īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļa, kur atkarībā no apstākļiem tiek izmitināti gan bērni no nelabvēlīgajām ģimenēm, gan invalīdi un vecuma pensionāri. Pēc rajona padomes sociālās aprūpes nodaļas vadītājas Jutas Fadejevas domām tā ir vislabākā iespēja vienlaikus gādāt par cilvēkiem un reizē saglabāt arī slimnīcu un personālu.

Īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļa Aglonā paredzēta pusotram desmitam cilvēku, pieciem bērniem un desmit pieaugušajiem. Patiesībā iemītnieku ir vairāk, īpaši ziemā. Tas ir izskaidrojams ar to, ka sociālajā nodaļā tiek ievietoti pensionāri, kuri tomēr negrib savu dzīvi pilnībā saistīt ar pansionātu. Kādu laiku ziemā uzturēties sociālajās gultās, viņi uzlabo veselību, atpūšas, bet pavasarī dodas uz savām lauku mājām vai pie radiem. Aglona ir miera osta arī daudziem mazuliem no nelabvēlīgajām ģimenēm. Te viņi rod siltumu, mājas un mīlus cilvēkus, kamēr pieaugušie lemj bērnu tālāko likteni.

Aglonā kopā ar dakteri V.Krimanu strādā četrpadsmit cilvēki: četras medicīnas māsas, četras sanitāres, divi pavāri, uz pusslodzi strādā šoferis, ir grāmatvedis. Un šķiet, ka štatus vēl vairāk samazināt nav iespējams.

Īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļa nedarbojas ar pacientu ārstēšanu, jo par to nav noslēgts līgums ar slimokasi. Ir gan ideja, ka vajadzētu vismaz trīs vai četras gultas, kur ievietot vietējos slimniekus, ja kādam saķerts plaušu karsonis vai iemeties radikulīts. Pagasta vajadzībām tas būtu pilnīgi pietiekami.

Tomēr pagaidām visa uzmanība tiek veltīta sociālajiem slimniekiem, kuru uzturēšanai līdz šim tika tērēti viens lats un septiņdesmit santīmi dienā. Šim nolūkam no sociālajās gultās ievietoto pen-

◆ Pēdējo gadu laikā daudziem ražotājiem un plānotājiem Latvija problēmas sagādā tas, ka statistikas dati par valsts ekonomiku ir nepilnīgi. Bez tam šīs ziņas ļoti daudziem nav pieejamas tikai tadēļ, ka tās sargā likums.

Divas reizes gadā, pavasaros pēc sējas un rudenos pēc ražas novākšanas, statistiķi laukos veic darbaspēka izlases apsekojumu un lauku saimniecību apsekojumu. Tas arī ir vienīgais informācijas avots, lai zinātu, kāda tad īsti ir situācija laukos, ko par

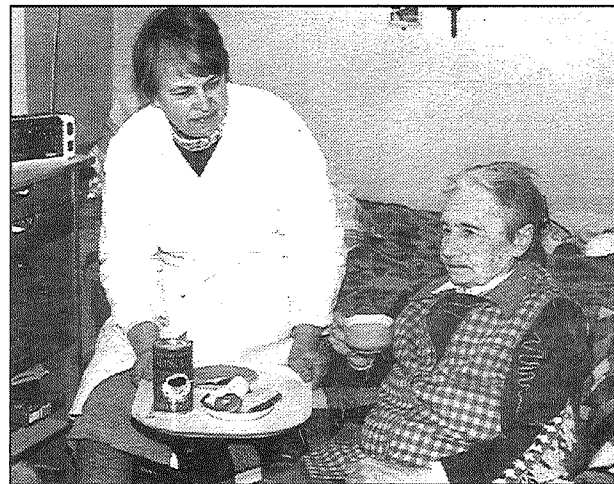

● Aglonas lauku slimnīca.

● **Olgas Jemeljanovas apkopti, apmīļoti un pabaroti šie mazuļi varbūt pirmo reizi savā mūžīnā saprot, ka pieaugušajiem var uzticēties.**

● **Pavārei Helēnai Haritonovai vienmēr ir krājumā kāds našķis, ar ko uzciņāt slimniekus.**

sionāru pensijām mēnesī tiek iztērēti 85 procenti. Protams, ka šīs naudiņas ir par maz, tāpēc iztrūkst summu jāpiemaksā sociālo slimnieku tuviniekiem.

Gandrīz visi Aglonas lauku slimnīcā ievietotie cilvēki ir guloši slimnieki, kuri, protams, neko nevar palīdzēt personālam. Tieši otrādi — viņiem nepieciešama nepārtraukta uzmanība. Ar šiem cilvēkiem jāparunājas, jānomierina, jāpaskaidro kaut vai to, ka pavāre maltīti sagatavojusi visiem pilnīgi vienādu.

Ar bērniem, kuri ievietoti sociālajās gultās, katru dienu nodarbojas medicīnas māsas. Atšķirīgā vecuma un dažādo apstākļu dēļ, kāpēc viņi nokļuvuši Aglonā, nesamērojams ir arī bērnu attīstības līmenis. Tomēr visi bijuši atstumti ģimenēs, kur vecāki risinājuši savas pieaugušo problēmas, neviens viņus nav mācījis apkopt sevi, rotaļāties ar biedriem, spēlēties ar lellēm un dažādām mantiņām. Bērniem nepārtraukti vajag jaunus spēlītes, jo vecās parasti tiek salauztas, vajag apavus, drēbes.

Skaidrs, ka visām šīm lietām naudas nepietiek. Uz vēlāku laiku vienmēr tika atliktis remonts, kas vecajai ēkai ir ļoti, ļoti nepieciešams (lai gan šo un to sakopt varēja arī bez lielām naudām). Pērnajā vasarā Aglonas lauku slimnīca saņēma humāno palīdzību — četrus tūkstošus dolāru no Holandes firmas «Stichting Gamma Dienstverlening». Iepriekš viņi bija uz Aglonu atbraukuši. Iespaidi, droši vien bija tik «gran-

diozi», ka nolēma sūtīt naudu, jo izvēlēties, kādas mantas nebija iespējams, agloniešiem vajag praktiski visu.

Par šo naudu sakārtota tualete, kanalizācija, ūdensvads (ziemā tas parasti aizsala). Šovasar Vadims Krimans cer beidzot ķerties pie nopietna remonta. Vienreiz taču tas ir jāizdara. Un var jau būt, ka vēl pēc gada atkal būs iespējams ko uzlabot slimnīcas ikdienā. Bet pagaidām īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļas iemītnieki skatās televīziju, klausās radio, lasa grāmatas un avīzes. Laikraksti pasūtīti gan krievu, gan latviešu valodā. Bet no tā, ka telpas ir saspīestas, rodas arī strīdi un kašķēšanās. Māsiņas un sanitāres parasti nokļūst krustugunīs. Bet viņas jau sen pieradušas, pacieš visas slimnieku kaprīzes.

***

Aglonā bijām, kad laukos vēl baloja sniegs. Nu ir klāt pavasaris. Pie tam izmaiņas atnesa arī pašvaldību vēlēšanas. Dakteris Vadims Krimans ir kļuvis par Aglonas pagasta padomes deputātu. Vai tas nesīs kādas izmaiņas slimnīcai, rādīs laiks. Taču Vadimam būs jāgādā vairs ne tikai par saviem speciālistiem un pacientiem, bet visiem pagasta ļaudīm.

L.Kirillova
J.Silicka foto

Lai zinātu, kā dzīvot tālāk

dzīvi domā lauku ļaudis.

Kā dzīvot tālāk? Kādu attīstības ceļu izvēlēties? Kādas ir nākotnes perspektīvas? Rajonos šie jautājumi ir ļoti svarīgi. Tāpēc arī Preiļu rajona padomē radās ideja veikt eksperimentālu aptauju — mājāsaimniecību budžeta pētījumu.

Kā redakcijai pastāstīja Preiļu rajona padomes lauku attīstības plānotāja Irēna Šaitere, līdzīgus pētījumus veikuši arī kolēģi citos rajonos. Bet mūsu rajonā šāds

pētījums tika veikts pērn Jersikas pagastā. Pamatdarbs notiks piecos rajona pagastos, kur katrā aptaujās simts laucinieku ģimenes. Pārējās lauku pašvaldībās aptauja piedalīsies trīsdesmit ģimenes.

Šim nolūkam pagastos tiks speciāli sagatavoti un apmācīti cilvēki. Bet ievāktās ziņas apkopot un sistematizēt palīdzēs Preiļu ģimnāzijas skolotāja Elita Jermolajeva.

L.Kirillova

ĪSĪNAS

■ Apgāds «Jāņasēta» marta beigās gatavojas laist klajā Preiļu rajona karti. Tā tiks izdota mērogā 1:100000. Visām rajona pašvaldībām līdz 17. martam jāsteidz iesniegt pēdējos papildinājumus un grozījumus, jāprecizē apdzīvoto vietu, objektu nosaukumi.

■ 21. martā rajona pašvaldību vadītāji dosies ekskursijā uz Rīgu. Saņemta atļauja Valsts prezidenta pils apmeklējumam. Ar Preiļu rajona pagastu padomju priekšsēdētājiem tiksies arī prezidents Guntis Ulmanis. Tikšanās programmā sarunām ietilpst vesela stunda laika.

■ No 3. līdz 5. aprīlim Polijas pilsētā Poznaņā notiks Eiropas valstu pašvaldību pārstāvju konference par reģionālo plānošanu un vides aizsardzību. Tajā piedalīties dota iespēja arī mūsu rajona pašvaldību vadītājiem. Šāds brauciens katram pārstāvim izmaksās 200 latus. Atliek tikai izsvērt, kam tas ir pa kabatai.

L.Kirillova

Akciju sabiedrības «Preiļu siers» gada pārskata sanāksme

◆ **Akciju sabiedrības «Preiļu siers» sanāksmē gada pārskatu sniedza ģenerāldirektors Jāzeps Šņepsts.**

Gada laikā sakārtota akciju sabiedrības juridiskā bāze un pabeigta uzņēmuma privatizācija. Slēgta emisija jeb 68 procenti no pamatkapitāla pieder piena piegādātājiem un uzņēmumā strādājošajiem, bet 32 procenti akciju nodoti publiskajai emisijai. Saskaņā ar iepriekšējās akcionāru pilnsapulces lēmumu tika izstrādāts emisijas prospekts, saņemta emisijas atļauja vērtspapīru tirgus komitejā, emisija reģistrēta centrālajā depozitārijā (iestāde, kas pieņem glabāšanā vērtības) akciju publiskai realizācijai.

Akciju sabiedrība «Preiļu siers» kā pirmā no piena pārstrādes uzņēmumiem ar akcijām nonākusi līdz depozitārijam. Cerams, ka vistuvākajā laikā akcijas tiks kotētas fondu biržā.

Otrs galvenais uzdevums, ko gada laikā paveica «Preiļu siers», ir G-24 kredīta saistību izpilde. Lai arī tā apmaksas termiņš bija šī gada aprīlis, kredīts tika atdots decembrī. No akciju sabiedrības apgrozāmajiem līdzekļiem tie bija Ls 145009.

Pārskata periodā samazināts piena naudas pārāds zemniekiem. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, uzņēmums norēķinu laiku ar piena piegādātājiem ir samazinājis par 48,2 dienām. Pašlaik ir viena mēneša pārāds, kas vairāk saistīts ar to, ka pilsētas pašvaldības uzņēmumi nav izpildījuši savas saistības par saņemtajiem pakalpojumiem.

Pārskata periodā par piegādāto pienu zemniekiem aprēķināti Ls 1061095, samaksāts — Ls 1234692. 1996. gadā pārāds par piegādāto pienu samazināts par Ls 173597.

Ir samaksāti nodokļi, termiņā nokārtots sociālā nodokļa pagarinājums. Uz 1. janvāri bilancē ir tikai kārtējie nodokļu maksājumi.

1996. gadā akciju sabiedrības «Preiļu siers» tūra peļņa ir Ls 1197. Kāpēc tā ir mazāka nekā iepriekšējā gadā?

Tas izskaidrojams ar degvielas cenu straujo palielināšanos. Ievērojams cenu kāpums bija arī elektroenerģijai, kas palielināja ražošanas izdevumus. Uzņēmuma saimniecisko darbību nelabvēlīgi ietekmēja nenomaksātie kredīti un to procenti, jo nomaksai vajadzēja izmantot kārtējā gada līdzekļus.

Ražošanas apjomu palielināšanu bremzēja izdevienu trūkums. Uzņēmuma jaudas netika pilnīgi izmantotas.

Jāzeps Šņepsts nosauca, ko šogad iecerējis paveikt akciju sabiedrība «Preiļu siers»:

- noturēt piena iepirkuma cenas un samaksas termiņu valsts vidējā līmenī;
- nodrošināt kārtējos maksājumus, neatkarīgi no tā, cik daudz produkcijas uzkrājies siera kamerās;
- pārkārtot laboratoriju;
- gada laikā uzsākt ražot elektroenerģiju;
- nodot ekspluatācijā 12 dzīvokļu māju;
- apgūt jaunus tehnoloģiskās iekārtas un pilnveidot ražoto produkciju.

A.Iļina

Vai atkal vispirms griezīs un tikai pēc tam mērīs?

◆ Tas, ka vispirms nogriež un tikai pēc tam sāk domāt un mērīt, pie mums jau kļuvis par ierastu lietu. Tāpēc arī bieži gadās tā, ka griešana izrādījies kļūdaina un nepareiza. Valdītājiem, kā saka, labāk redzams, tāpēc arī mēs, tie vienkāršie ļautiņi, iztikam ar kankariem, ko valdība «piegriež». Nupat gaidāma vēl viena pārkaršana, pārdalīšana vai reformēšana. Šoreiz — republikas ceļu pārvaldēs. Par gaidāmo reorganizāciju lūdz pastāstīt Preiļu 24. ceļu pārvaldes direktoru Ilgvaru Muzikantu.

— Reorganizācijas ideja radās pagājušajā gadā. Tā būšot labāk. Bet kas būs labāk? Latvijā ir divdesmit sešas ceļu pārvaldes.

Ministrijā domā, ka tās jau savu lomu nospēlējušas. Hroniskais naudas trūkums, slihta tehnika — tāpēc ceļu pārvaldes Latvijā vairs neko labu neatnesīsot.

Pēc reorganizācijas būšot lieli darbu apjomi, liela nauda vienkopus. Līdz ar to varēsot nopirkt jaunu tehniku, kas palētināšot darbus. Rīgas piedāvātais variants ir valsts akciju sabiedrība, kur ceļu pārvaldes ietilpst kā filiāles. Plānots izveidot piecas reģionālās pārvaldes — Kurzemes, Centrāllatvijas, Vidzemes, Ziemeļlatvijas un Latgales, kurā ietilps arī Preiļu 24. ceļu pārvalde.

Mums šis variants liekas nepieņemams, jo tas nemaz nesaskan ar pašvaldību reformas gaitā paredzamajām izmaiņām. Tāpēc piedāvājam savu variantu ar četrām reģionālām pārvaldēm. Latgales zonā ietilptu septiņi rajoni, tajā skaitā arī Preiļu.

Līdz pagājušā gada decembra beigām bija jāiesniedz ministrijā idejas par to, kur atradīsies centrs, kā arī kandidātūras akciju sabiedrības ģenerāldirektora postenim. Mūsu priekšlikums ir centrus novirzīt uz mazpilsētām. Viens no variantiem ir Preiļi, jo tieši mēs ģeogrāfiski esam novada cen-

trā. Tagad jāgaida, ko tad izlems ministrija. Solīts, ka marta vidū būs ministra rīkojums par akciju sabiedrības izveidošanu un valsts pilnvarnieku iecelšanu.

Projektā paredzēts, ka būs trīs pilnvarnieki: ceļu speciālists, pašvaldības pārstāvis un viena neitrāla persona. Pilnvarnieki iecels akciju sabiedrības ģenerāldirektoru, pēc kura priekšlikuma tiks izveidota akciju sabiedrības valde. Tieši valde tālāk gādās par akciju sabiedrības veidošanu. Paredzēts, ka tagadējie ceļu pārvalžu direktori būs valžu locekļi.

Ir arī otrs variants, kas paredz, ka ģenerāldirektoru iecel ministrs uz akciju sabiedrības veidošanas laiku.

Kāds būs šīs reorganizācijas rezultāts? Pagaidām grūti pateikt, bet lētāki mēs noteikti nepaliksim. Līdz šim strādājām bezpeļņas organizācijas režīmā. Tas nozīmē, ka neveidojam nekādus amortizācijas uzkrājumus. Akciju sabiedrībai būs jādomā par peļņu, par attīstību, jāmaksā peļņas nodoklis.

Skaidrs, ka tas viss tiks iekļauts pakalpojumu cenā. Un maksāt par to vajadzēs pasūtītājiem.

Tomēr reorganizācijai ir arī pozitīvas izziņas. Piemēram, katrā no republikas ceļu pārvaldēm tagad ir savākusi pietiekami daudz tehnikas, kas tiek izmantota tikai vienu mēnesi gadā. Kaut vai līniju krāsojamā mašīna — pietiek vienas tādas iekārtas uz visu zonu. Arī mūsu jaunā ielu kaisāmā mašīna, kas ir viens no modernākajiem modeļiem Eiropā. Vienā reizē tā var izdarīt tik, cik spēj divdesmit trīs vecie «zilīņi». Ja vienu tādu mašīnu laistu reisā no Jēkabpils, otru no Daugavpils, tad ar ceļu kaisīšanu nekādu problēmu nebūtu.

Bet sīkie darbiņi? Tie taču paliks. Un kādam būs vien jāpārda. Vairāk naudas no tiem arī nenopelnīsim. Līdz šim viss bija

komplekss — izdevīgi un neizdevīgi darbi. Kopā tos veicot izdzīvojam un pat attīstījāmies.

Manuprāt, vispirms vajadzēja atrisināt svarīgākas lietas. Sakārtot sakaru sistēmu starp pārvaldēm, veikt ceļu pārvalžu kompjuterizāciju, nokārtot kvalitatīvu būvmaterialu ražošanu. Tagad būs monstros, bet problēmas paliks. Daudz kas būs atkarīgs arī no cilvēku psiholoģijas jeb psiholoģiskās nesagatavotības strādāt jaunos apstākļos.

Pozitīvi, ka pēdējo gadu laikā esam iemācījušies skaitīt naudu. Agrāk tas pat prātā nenāca, jo vairāk valsts naudas tērējām, jo lielāki varoņi bijām. Nu esam iepazīnuši tādu lietu, ka reizēm ir izdevīgāk par darbu prasīt lētāku samaksu.

Līdz šim līgumā ar Autoceļu direkciju paredzēts, cik reizes mēnesī mums jābrauc vai jānokaisa ceļi. Tomēr dieviņš rīkojas pa savam, un mēs tirām sniegu, kaut arī līgums izpildīts. Kā būs tad, ja darbosies peļņas organizācija? Šķiet, ka pirmajā vietā noteikti paliks nauda. Un atkal aizmirsis cilvēku. Tā pie mums ir izglītība, kur tiek darīts viss, lai likvidētu mazās skoliņas. Medicīnā domā par reģionalizāciju nevis vecajiem slimajiem lauku cilvēkiem. Tā būs arī ar ceļiem, jo divas vientuļas tantīņas kaut kur nomalē nevienam akciju sabiedrību neinteresēs, un ceļu uz viņu mājām varēs arī netīrīt un nelabot.

***

Pēc Ilgvara Muzikanta stāstītā varam saprast, ka ceļu pārvalžu reorganizācija jau ir izlemts jautājums. Tas, ko domā un spriež Latvijas laukos, Rīgā nevienu neinteresē. Jo steidzīgāk ķeras pie kādu lielu pārmaiņu radīšanas, jo lielāks mutulis tiek sacelsts. Gan jau pa to vidū kādam tur augšā arī tiek gards kumosīnš.

L.Kirillova

SOCIĀLA APDROŠINĀŠANA

Par invaliditātes pensijām

◆ Piedāvājam lasītāju uzmanībai rajona sociālās apdrošināšanas pārvaldes pensiju daļas vadītājas Tatjanas Medvedevas sagatavoto materiālu.

Grozījumi likumā «Par valsts pensijām» stājās spēkā 1997. gada 7. janvārī. Tagad noteikta jauna invaliditātes pensiju aprēķināšanas kārtība. Tiesības uz invaliditātes pensiju ir apdrošinotajām personām (ja tās atzītas par invalīdiem) ar apdrošināšanas stāžu, kas nav mazāks par trim gadiem.

Kā aprēķināt pensiju pirmās un otrās grupas invalīdiem? Pirmās grupas invalīdiem pensiju aprēķina pēc šādas formulas:

$$P = 0,45 \times Vi + Asi / ASie \times Vi \times 0,1$$

Otrās grupas invalīdiem pensija tiek aprēķināta pēc šādas formulas:

$$P = 0,4 \times Vi + Asi / ASie \times Vi \times 0,1$$

Vi — apdrošinātās personas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga par jebkuriem 36 mēnešiem pēc kārtas (neatkarīgi no tā, cik ilgs bijis pārtraukums darbā) pēdējo piecu gadu laikā pirms invaliditātes pensijas piešķiršanas, bet ne vairāk par valstī noteiktās minimālās algas piekāršu apmēru.

Mēneši, kuros invaliditātes pensijas pieprasītājs nostrādājis nepilnu darba dienu skaitu, invaliditātes pensijas aprēķināšanai ņemami vērā kā pilni darba mēneši.

Ja piecu gadu laikā pirms invaliditātes pensijas piešķiršanas ir nostrādāts mazāk par trīsdesmit sešiem mēnešiem, vidējā apdrošināšanas iemaksu alga aprēķināma par faktiski nostrādātajiem darba mēnešiem.

Asi — apdrošinātās personas individuālais apdrošināšanas stāžs.

ASie — maksimāli iespējama apdrošināšanas stāžs līdz vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamā vecuma sasniegšanai (no 15 gadu vecuma līdz 60 gadu vecumam vai līdz 56 gadu vecumam dažām kategorijām).

Pirmās un otrās grupas invaliditātes pensijas apmērs nedrīkst būt mazāks par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta līmeni, kuram piemērots šāds koeficients:

pirmās grupas invaliditātes gadījumā — 1,6,

otras grupas invaliditātes gadījumā — 1,4.

Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs ir 25 latu mēnesī. Tātad pirmās grupas invaliditātes pensijas apmērs nevar būt mazāks par 40 latiem mēnesī, bet otrās grupas — par 35 latiem mēnesī. Trešās grupas invaliditātes gadījumā invaliditātes pensija piešķirama valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta līmenī — 25 latu mēnesī.

Materiālu publicēšanai sagatavoja L.Kirillova

Krājbanka piena naudu neaiztur

Privatizējamās valsts akciju sabiedrības «Latvijas krājbanka» Preiļu filiāles pārvaldniece Zinaida Ruča «Novadniekam» pastāstīja: akciju sabiedrība «Preiļu siers» piena naudas izmaksām izvēlējusies Unibanku, tāpēc «Latvijas krājbankas» filiāle Preiļos un tās deviņas sekcijas laukos piena piegādātājus «Preiļu sieram» neapkalpo. «Latvijas krājbanka» lūdz piena piegādātājus lauku sekcijās neinteresēties par piena naudas saņemšanu un neizteikt pretenzijas bankas darbiniekiem.

A.Ļjina

Visu veco ļaužu vārdā

Akciju sabiedrības «Rīgas siltums» prezidentam Ārim Zīguram un komercdirektoram Voldemāram Ilgunam, kā arī citiem apkures uzņēmumu vadītājiem visā Latvijā.

Visu mūsu veco ļaužu vārdā aicinām jūs ar uzskatāmi konkrētu aprēķinu palīdzību izskaidrot mums šādu, ar veselo saprātu neizprotamu, paradoksu.

Šī ziema ir ievērojami siltāka, nekā tas ir vidēji šajā gadalaikā Latvijā. Tātad, lai nodrošinātu iedzīvotājiem normālu temperatūru mūsu dzīvokļos, ir jāpatērē ievēro-

jami mazāk kurināmā. Turpretī «Rīgas siltums», gan arī daži citi apkures uzņēmumi maksu par iedzīvotājiem piegādāto siltumu cenšas paaugstināt.

Paļaujoties uz Rīgas un citu Latvijas siltumražotāju godaprātu, ļoti ceram saņemt gan republikas, gan vietējos laikrakstus precīzus, uzskatāmus un ikvienam siltuma patērētājam izprotamus aprēķinus.

Galū galā to prasa arī jūsu kā siltuma ražotāju mundiera gods!

Jānis Porietis,
Latvijas Pensionāru federācijas priekšsēdētājs

Zemkopībai būšot nākotne

■ Nevajag cerēt, ka iestāšanās Eiropas Savienībā tūlīt dos kādus papildus ienākumus. Eiropas Savienībā mēs galvenokārt esam spiesti iesaistīties tāpēc, lai nenonāktu izolācijā.

■ Stāvoklis lauksaimniecībā varētu būtiski mainīties pēc 15-20 gadiem, kad sakarā ar iedzīvotāju skaita pieaugumu pārtikas produktu patēriņš dubultosies.

■ Nevajag pārspīlēt, ka konkurenci izturēs tikai vislielākās saimniecības. Jau 30-40 hektāri Eiropas Savienībā ir normāla lieluma saimniecība.

Šīs trīs mani īpaši interesējošās atziņas saklausīju Zviedrijas Zemnieku federācijas priekšsēdētāja Hansa Jonsona lekcijā, ko viņš nolāsīja Rīgas Ekonomikas augstskolas klausītājiem. Hanss Jonsons pašreiz ir ne tikai Zviedrijas zemnieku pārstāvis, bet pilda arī visas Eiropas Lauksaimnieku konfederācijas prezidenta amatu. Tātad ļoti labi zina, ar ko ienācējam nākas saskarties vienotās Eiropas tirgū. Kaut arī Zviedrija jau laikus sākusī pielāgot savu lauksaimniecību jaunajiem apstākļiem, zviedru zemnieki tomēr jutušies pārsteigti gan par piena kvotu aprēķināšanas sarežģīto kārtību, gan par birokrātisko pieeju, nosakot finansiālo atbalstu, gan par negaidīti lielo konkurenci. Cenas pienam un gaļai tūlīt pēc iestāšanās ES pazeminājušās. Papildus grūtības zemniekiem radījuši pašas Zviedrijas uzliktie nodokļi dīzeļdegvielai un lauksaimniecības ķimikālijām.

Zviedri pārliecinājušies, ka ES tirgus ir gan plašs, bet arī ļoti nežēlīgs. Lai tajā noturētos, jāizdod ļoti lieli līdzekļi un nepieciešams neatlaidīgs darbs. Zviedrijas Zemnieku federācija atvēlējusi 150 mil-

jonus kronu, lai pielāgotu savu pārtikas ražošanu Eiropas tirgus prasībām. Šie 150 miljoni kronu ieguldīti programmā «Zviedrijas lauksaimniecība — vistirākā pasaulē». Šāda nostādne ļoti palielinājusi interesi par Zviedriju ražoto pārtiku gan pašā valstī, gan tuvās un tālās kaimiņvalstīs. Iestāšanās ES devusi zviedru zemniekiem un pārtikas pārstrādātājiem drošāku pārliecību par nākotni. Viņi ir guvuši skaidru priekšstatu: cik daudz produktu ES koptirgus paņems un kādai šai produkcijai jābūt, lai to paņemtu.

Bet pats galvenais motīvs, kā jau minēju, bijušas bailes nonākt izolācijā, kādā Zviedrija (un ne tikai Zviedrija) jau atradās pirms otrā pasaules kara. Citādi sakot, arī Zviedrijas rīcību diktējis tas pats vadmotīvs, ko pašreiz min Latvijā: drošības apsvērumi. Bet, protams, ne tikai tie. Hanss Jonsons domā, ka pat ja Zviedrija nebūtu iestājusies Eiropas Savienībā, Zviedrijas zemnieku stāvoklis tik un tā būtu pasliktinājies, jo Eiropas kopienas valstis ar eksporta pieaugumu palīdzību tik un tā būtu salauzušas zviedru veidotās robežbarjeras.

Vēl viens arguments, ar ko zviedru lektors mierināja Latvijas klausītājus: ka Eiropas kopiena, kurā pašreizējās kandidātvalstis 2002. gadā varbūt iekļūs, tajā laikā vairs ne tuvu nebūs tāda, kāda tā ir pašreiz. Tā lielā mērā būs tāda, kādu to jaunpieņācēji vēlēšies redzēt. Piemēram, varētu tikt mainītas Urugvajes raundā panāktās norunas un Pasaules Tirdzniecības organizācijas līgumi, kas Eiropas zem-

niekiem nekad nav šķituši izdevīgi. Šai organizācijai, teica, Hanss Jonsons, jāliek saprast, ka Centrāleiropas un Austrum-eiropas valstis vēlas savu ražošanas apjomu palielināt. Tāpat pēc Jonsona domām jāmaina arī kopējā lauksaimniecības politika, lai Eiropas Savienības valstu zemnieki spētu pastāvēt un labāk konkurēt arī pasaules tirgū.

Galvenā, kā jau minēju, tomēr ir cerība uz labvēlīgām pārmaiņām pasaules tirgū, likme uz strauji augošu pasaules iedzīvotāju skaitu, kas pēc 15-20 gadiem prasīs divas reizes vairāk pārtikas produktu nekā pašreiz. Šis faktors, teica Hanss Jonsons, zemkopību atkal padarīs par vadošu tautsaimniecības nozari. Tātad, ir svarīgi līdz tam izturēt un šajā laikā pienācīgi sagatavot savu lauksaimniecību.

Varētu rasties jautājums: kādēļ Zviedrija uzņēmusies rūpes atvieglot Baltijas valstīm ceļu uz Eiropas Savienību. Vai ne tādēļ, lai pati ar savām precēm labāk iespiestos šajā telpā. Droši vien, lomu spēlē arī šis apstāklis, un cerēt, ka kāds rīkojas pretēji savam labumam, būtu vairāk nekā naivi. Faktiski Jonsona kungs to arī atzina. Viņš minēja jau daudzzināto drošības aspektu: Zviedrija negribētu redzēt atjaunojamies to divās naidīgās nometnēs sadalīto Eiropu, no kuras esam nupat izklūvuši. Tāpat viņš minēja arī Zviedrijas lielās bažas par Baltijas jūru, kura kopīga deviņām valstīm un kura jau tagad ir bīstami piesārņota gan ar lauksaimniecības ķimikālijām, gan pilsētu notekūdeņiem. Ūdens Baltijas jūrā apmai-

nās ļoti gausi. Tāpēc tās sagandēšanu var apturēt tikai, nodibinot vissīngrāko kārtību visu piegulošo valstu saimniecīšanā. Zviedrijas parlaments ir atvēlējis 1 miljardu kronu, lai atbalstītu šī reģiona deviņas valstis. Atbalsta prioritārās jomas būšot vides aizsardzība, pārtikas ražošana, enerģētika, izglītība un infrastruktūras veidošana. Tā kā minētais reģions aptver 9 valstis ar 85 miljoniem iedzīvotāju, katrs var izskaitļot, ka atbalstam atvēlētā summa nav liela.

Hanss Jonsons runāja arī par dažām latviešiem nepatīkamām lietām, kuru dēļ uz Latviju neplūst ārvalstu kapitāls un kāpēc mums varētu būt problēmas ar iestāšanos ES. Tika pieminēta Rīgas osta: tajā valdošā organizētā noziedzība, korupcija un kriminālās aktivitātes atsaldējot gan ārzemju kompānijas, gan arī citu valstu naudas ieguldītājus.

Jautājums par konkurētspējīgu saimniecību lielumu lektoram tika uzdots jau pēc uzstāšanās oficiālās daļas. Viņš nomierināja klausītājus ar argumentu, ka Grieķijā vidējās zemnieku saimniecības lielums esot tikai 2 hektāri, un nepavisam nevajadzētu domāt, ka konkurētspējīgas ir tikai simtiem hektāru lielas latifundijas. Bez tam, kā jau zinām, Baltijas valstis ES neieņķūs ātrāk kā pēc 5 gadiem. Līdz tam laikam saimniecības grūtības jau pašas būs ar nežēlīgu roku sarindojušas zemkopjus dzīvot spējīgos un tādos, kam iztika jāmeklē vieglākas un vieglāk aptveramās sfērās.

Aivars Berķis,
žurnālists

Godīgā Masļenica, plašā Masļenica, jautrā Masļenica

Krievu tauta dažādos pagodinošus vārdus lieto savu tradicionālo svētku — Masļenicas raksturošanai. Daudz tradīciju saistās ar Masļenicas nedēļu, katrai dienai, sākot ar pirmo dienu, ir savs vārds un sava nozīme. Pirmajā Masļenicas dienā ierīkoja kalniņus, no kuriem vizināties, šūpoles, balagānus, tirgošanās vietas, kur bija daudz saldumu un gardumu, ciemos lūdza radus un draugus. Otrdienā jaunieši viens otru lūdza uz vizināšanos no kalniņiem, uz pankūku ēšanu. Trešdienās sievasmātes znotus ielūdza uz pankūkām, un lai mīļotajam znotam nebūtu garlaicīgi, aicināja ciemos visus radus. Plašajā ceturtdienā (širokij četverg) sākās vizināšanās pa ielām, plaša svinēšana. Piektdien sekoja vakarēšana, kad znoti cienāja savas sievasmātes ar pankūkām. Jo vairāk goda viesu bija uzaicināts, jo sievasmātei bija parādīta lielāka cieņa. Sestdienā jaunā vedekla ciemos lūdza savus radus. Pēdējā Masļenicas dienā visi brauca apdāvināt savas kūmas.

Liksmi svētki Masļenica. Krievu tauta tos svin septiņas nedēļas pirms Lieldienām, pēc Masļenicas sākās lielais gavēnis, tādēļ Masļenicā gan jauktības daudz, gan pienācīga vieta bagātīgai vēdera lutināšanai ar gardiem un trekniem ēdieniem.

Pagājušajā svētdienā ista un plaša Masļenica tika svinēta Preiļu 2. vidusskolā. Pēc tradīcijas šeit skaļi svin pēdējo dienu. Kā katru gadu, skolā ieradās pati Masļenica — tēls, kurš reizē simbolizē arī ziemu. Masku gatavoja skolēni. Vispirms tai tika veltīti slavinoši vārdi, likti lietā epiteti un salīdzinājumi, bet pēc tam atbilstoši tradīcijai — lamāta, ka pēc tās seko gavēnis un visbeidzot — kā aizejošās apnikušās ziemas simbols — sadedzināta. Pavasara simbols — saule tiek attēlota ar plānajām, apaļajām dzeltenajām pankūkām, kas Masļenicā jāēd daudz un bagātīgi. Svētku viesus bez maksas ar pankūkām cienā IU «Bagira» īpašniece Taisija Kudrjavceva.

Tirdziņā notika rošīga tirgošanās ar skolēnu darinājumiem, ar dažādiem sīkumiem, ar saldumiem. Skolas bērniem līdzī bija atnākuši arī vecāki, vecvecāki, un viena otra vecmāmiņa mazbērnu cienāja bagātīgi, kā pēc tradīcijas pienākas. Skaņēja mūzika, skolēni varēja piedalīties dažādās spēlēs, atrakcijās, loterijā, darbojās «laimes akā». Arī šogad, tāpat kā iepriekšējos gados, bērni varēja vizināties zirga pajūgā. Šo

● Dzied krievu tautas dziesmu ansamblis, ir ieradusies Saule un citi tēli.

● Ugunskurā sadeg «ziema».

iespēju sagādāja Preiļu iedzīvotājs Jevstignejs Semjonovs. Krievu tautas dziesmu ansamblis (5.-6. klašu meitenes, vada Olga Silina) un 2. klašu meiteņu ansamblis (vada Natalja Regulevska) dziedāja atbilstošas dziesmas.

Pie ugunsкура, kurā sadega ziemas simbols, visi varēja pacienāties ar sieru, kura dzeltenais, apaļais ritulis arī simbolizē sauli. Vārdu sakot, kā prasa Masļenicas tradīcijas, tika ēsts, kamēr vēderus nācās pieturēt ar roku.

Par svētku sagatavošanu rūpējās ārpusstundu darba organizatore Valentīna Maksimova un visi skolēni, jo katrai klasei bija dots savs uzdevums. Skolas pirmajā stāvā bija aplūkojami krievu nacionālajā stilā izšūti divieļi, galdauti, aizkari, kas bija ņemti no vecmāmiņu pūralādēm. Darbojās tradicionālie tēli — Petruška,

Skomorohi.

Par Masļenicu krievu tautai daudz sakāmvaru un parunu. Par ciemošanos arī — «Mīļi lūdzam pie mums uz Masļenicu ar savu labumu, ar godīgu vēderu».

L.Rancāne
A.Maksimova foto

Līvānu 1. vidusskolā notiek viss...

◆ Kā teica skolas direktore Maija Kručiņina, skolā patiešām šobrīd notiek viss

— telpu remontu, mācības, dziedāšana, dejojšana, sportošana un 28. februārī — aerobikas sacensības — nepārtraukts ritms un deju mūzika 4 stundu ilgumā, kura moto «Ar skaistu augumu nepiedzimst, to veido». Azartiskie un artistiskie kustību mākslinieki no Līvānu 1. vidusskolas vairāk kā 30 klasēm, Preiļu Valsts ģimnāzijas un Līvānu bērnu un jauniešu centra sacensību izvēles un obligātajās programmās un paraugdemonstrējumos lieliski atklāja, ka dejas un ritms — tā patiesi ir bauda un atbrīvotība. Tas ir viss, ko mēs — slinkie, sēdošie, konservatīvie īgņas — pieaugušie, sen esam aizmirsuši, un jau doma vien par dinamisku

dzīvesstilu mums sagādā kaulu sāpes.

Bet tīnīšiem dejas ir ista stihija, un aerobikas sacensībās viņi liek izkustināt ja ne kājas, tad smadzenes arī kompetentajai žūrijai (Rožupes pamatskolas fizikultūras skolotājai Mārietei Vilcānei, Līvānu 2. vidusskolas fizikultūras skolotājai Silvijai Jakimovai, Līvānu 1. vidusskolas fizikultūras skolotājai Annai Vaivodei un viņas palīdzēm Lilitai & Benitai), kurai grūts uzdevums — jāsadala «uz galviņām» sponsoru (a/s «Līvānu stikls», IU «Asija» veikals «Rotaja», «Centra» aptieka, I.Laizāna uzņēmums) balvas.

Tās tiek visiem — gan individuāli, gan klašu grupām, tālab atzīmēšu tikai īpašās balvas: «Mis Aerobika'97» titulu 5.-7. klašu grupā iegūst Kristīne Mīckeviča, 8.-9.

klašu grupā Agrita Usāne, 10.-12. klašu grupā Kristīne Drizlionoka. Īpašo simpātiju balvu par īpašu priekšnesumu saņem arī Līvānu 1. vidusskolas didžeji Mārtiņš Klauz & Gatis Rozenfelds, savukārt Preiļu Valsts ģimnāzijas un Līvānu BJC dejotāji savā īpašumā iegūst balvas par piedalīšanos.

Noslēgumā — par šo sacensību ideju. Tā nāk no Kandavas vidusskolā pagājušā gada decembrī notikušajām vingrotāju dienām, kur piedalījās arī Līvānu 1. vidusskolas ritmikas izlases grupa un skolas fizikultūras skolotāja Anna Vaivode. Nu re, — labas idejas — tās ir ceļojošas idejas, un, ticiet vai nē, bet aerobikas sacensības — tā patiesi ir lieliska ideja!

Daina Kursīte

Rūpes par skolas labo vārdu

◆ Pēdējā laikā uzmanības centrā nonākušas lauksaimniecības skolas, tiek lemts par to pastāvēšanu, reorganizāciju.

Kā informēja Jaunaglonas lauksaimniecības skolas direktors Visvaldis Kursītis, viņš nesēn atgriezies no Zemkopības ministrijas Pētījumu un izglītības departamentā notikušās sanāksmes, kurā spriests par šo jautājumu.

Istenībā netiek runāts par skolu pastāvēšanu vai nepastāvēšanu, bet par to, ka jāpaaugstina to darbības līmenis. Tā kā nav tik daudz līdzekļu, lai vienlaicīgi modernizētu un celtu izglītības līmeni skolās, ir izstrādāta koncepcija, ka skolas vajadzētu

specializēt, atsevišķās skolās vienā no apmācāmajiem priekšmetiem ieviest vismodernāko tehniku.

Kā uzskata Jaunaglonas lauksaimniecības skolas direktors, šajā skolā tā varētu būt lauksaimniecības mehanizācijas specialitāte. Visos Latvijas novados tiktu izveidotas skolas kā metodiskie centri pārējām lauksaimniecības skolām. Pētījumu un izglītības departamentā patlaban izskata šo projektu.

Jaunaglonas lauksaimniecības skolā nupat beidzās tradicionālais konkurss «Zemes dēls. Zemes meitā». Gandrīz katru dienu notika konkursi starp grupām kādā no nozarēm — agronomijā, lopkopībā, kuli-

nārijā, dejās. Skolas šī gada konkursa uzvarētāji Inga Volosanova un Valdis Gudļevskis aprīļa beigās sacentīsies ar pārējiem Latgales novada konkursā Malnavas lauksaimniecības skolā.

Sonedēļ skolas sportisti gatavojās Latgales novada lauksaimniecības skolu sacensībām volejbolā, kas sākās vakar, bet 3. aprīlī skolā paredzēta profesiju diena. Atšķirībā no tradicionālajām atvērto durvju dienām, šoreiz būs iespēja redzēt un piedalīties atklātās nodarbībās speciālajos priekšmetos. Bet lauksaimniecības skolas deju kolektīvs un koris gatavojas lustes dienai Lūznavas lauksaimniecības tehnikumā.

L.Rancāne

Sākusies akreditācija Vārkavas pamatskolā

Vārkavas pamatskolā šogad pirmo reizi atvērta 9. klase, tas ir, skola no bērnu dārza un sākumskolas klasēm izaugusi līdz pamatskolas statusam. Pirmo izlaidumu notika Rušonas pamatskolā. Lai Vārkavas pamatskolai būtu tiesības izsniegt saviem absolventiem pilnvērtīgu dokumentu par izglītības iegūšanu, skolai jāiziet akreditācija.

Otrdien Vārkavas pamatskolā ieradās akreditācijas komisija — izglītības valsts inspektors Jānis Lozda, rajona skolu valdes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis un citi darbinieki. Piesaistīti eksperti — A.Džeriņa (ēdināšanas jautājumos), T.Veļeckā (bērnu tiesību aizsardzības jautājumos), kā arī metodisko apvienību vadītāji.

Turpinās rajona olimpiādes

Jau notikušas bioloģijas, fizikas, matemātikas, mājturības un citu priekšmetu olimpiādes. Zināšanas rādītas arī valsts mēroga olimpiādēs.

Interesanti risinājās krievu valodas un literatūras olimpiāde krievu skolu 5.-9. klasēm. Skolēniem bija jāgatavo teatralizēti uzvedumi, par pamatu ņemot krievu rakstnieka N.Gogoļa darbus. Pirmo vietu ieguva Līvānu 2. vidusskolas skolēni ar uzvedumu «Soročinas gadatirgus». Bet patīkamā izbrīnu žūrijas komisijai sagādāja Silajāņu pamatskolas audzēkņi, kas reti kad bija paspīdējuši rajona mēroga pasākumos. Šoreiz tas patiešām izdevās. Uzvedums «Nakts pirms Ziemassvētkiem» bija ļoti iestudēts, tērpi — atbilstoši, varoņi — nogrimēti, ļoti iejūtīgas lomās. Pats skolas direktors Igors Derjagins bija kopā ar saviem skolēniem, līmēja, nagloja, nesa un pārbīdīja, iekārtojot skatuvi. Silajāņu pamatskolas audzēkņi šajā olimpiādē ieguva otro vietu. Tāda pat vieta piešķirta arī Preiļu 2. vidusskolas audzēkņiem.

Šajās dienās speciāli izveidota skolotāju komisija sastādīja jautājumus ģeogrāfijas olimpiādei, jo pēc nolikuma šogad tiem jābūt par savu novadu.

Piešķirti līdzekļi no Latgales attīstības fonda

Labā ziņa sasniegusi Ārdavas pamatskolu — no Latgales attīstības fonda piešķirti 9000 latu skolas ēkas rekonstrukcijai.

Kā «Novadnieks» jau informēja, šajā mācību gadā Ārdavas pamatskolā mācības notiek pielāgotās telpās, jo aizliegtas izmantot skolas galveno ēku. Remontam gan nepieciešama lielāka summa, nekā piešķirts no Latgales attīstības fonda, taču darbu var uzsākt un cerēt, ka palīdzēs arī vietējā pašvaldība.

L.Rancāne

Sacerējumu konkurss par sievietēm un dzimumlīdztiesību

1997. gada 5. aprīlī vidusskolu skolēni un augstskolu studenti visā Latvijā piedalīsies otrajā gadsimtā sacerējumu konkursā par sievietēm un dzimumlīdztiesību.

Konkurss, kuru organizē Latvijas Cilvēktiesību un etnisko studiju centrs un ASV Miera korpusa brīvprātīgie, tiks dalībniekiem (cēm) domāts par dzimumu lomām un sievietes pašreizējo statusu Latvijā. Sacerējumu skolēni rakstīs angļu valodā.

Pagājušā gada konkursā, kas notika septiņās Latvijas pilsētās, iesaistījās vairāk nekā 200 studentu un skolēnu. Šī gada konkurss notiks vismaz 12 Latvijas vietās. Kopējā konkursa uzvarētājs(-a) saņems grāmatas apmēram 100 dolāru vērtībā, bet uzvarētāji katrā klašu grupā saņems materiālus angļu valodā.

Dalībniekiem jābūt Latvijas vidusskolu skolēniem vai augstskolu studentiem un Latvijas pastāvīgajiem iedzīvotājiem. Studenti, kuri ir dzīvojuši vai mācījušies angļu valodā runājošā valstī, tiek lūgti konkursā nepiedalīties.

Konkursa mērķi:

- veicināt izpratni par dzimumu līdztiesības jautājumiem Latvijas skolēnu un studentu vidū,
- veicināt kritisku, analītisku un radošu domāšanu un rakstīšanas iemaņas,
- uzsvērt angļu valodas prasmes nozīmi.

Kāda sēkla sagatavota?

◆ Uz laikraksta «Novadnieks» jautājumu, cik kvalitatīvu sēklu pavasarim ir sagatavojuši mūsu rajona zemnieki, atbildēja Valsts sēklu inspekcijas priekšiece Maida LEJIŅA:

— Pašapmierinātībai iemesla nav, jo zemnieki rīkojas bezatbildīgi. Līdz 1. martam paraugus graudu kvalitātes noteikšanai ir iesniegusi tikai 51 zemnieku saimniecība un 3 paju sabiedrības — «Ausma», «Turība» un «Jersika». Laboratorijas speciālisti pārbaudīja 854 tonnas graudaugu, no kurām sertificēja 353 tonnas. Tas ir ļoti maz.

Ja saimniecības, kas nodarbojas ar šķirnes sēklu realizāciju, izaudzēto ražu pārbauda, jo pretējā gadījumā tās nedabū šķirnes sēklas sertifikātu, tad zemnieki, kuri šej pašu izaudzētos graudu, sēklas materiālu nepārbauda. Iepriekšējos gados rajonā zemnieki nedegstošu sēklu iesēja ne tikai savos tūmos, bet pārdeva arī kaimiņiem.

Valsts sēklu inspekcijai par sēklu pārbaudi nav jāmaksā. Laboratorijā nosaka dīgspēju, izdara tūras analīzes, pārbauda, vai graudi nav inficēti ar dažādiem kaitēkļiem, nosaka mitrumu. Graudi, kur tiek atrasti kaitēkļi, — graudu ērcīte vai vēl bīstamāks kaitēklis — smecernieks, nav izmantojami ne pārtikai, ne lopbarībai, kā arī sējai. Lai izvairītos no dažādiem kaitēkļiem, arodi, kuros glabājas graudi, pavasaros ir jādezinificē.

Valsts sēklu inspekcija pārbaudīja iesūtītās 40 tonnas zālāju sēklu, 12 no tām tika sertificētas.

Valsts sēklu inspekcijai ir izveidojusies laba sadarbība ar daudzām rajona zemnieku saimniecībām Sīlukalna, Saunas, Galēnu pagastos. Kā darbīgākos lauku saimniekus laboratorijas speciālisti ir iepazīnuši zemnieku saimniecības «Upīši» īpašnieku Ivaru Upenieku un zemnieku saimniecības «Stūrīši» saimnieku Vitoldu Vaivodu no Sīlukalna pagasta, zemnieku saimniecības «Drivas» jaunsaimnieku Māri Zalānu un zemnieku saimniecības «Priedes» īpašnieku Andreju Skuteli no Saunas pagasta, Preiļu

LAPPUSE ZEMNIEKIEM

Informācija un praktiski padomi

pagasta zemnieku saimniecības «Avoti» saimnieku Juri Pastaru un citiem lauku apsaimniekotājiem.

A.Iļjina

Cik sēklu pirkt?

Dārzkopjiem firmas piedāvā dārzu sēklas fasējuma pēc skaita. Tomēr no paciņas, kurā ir, piemēram, 1000 kāpostu sēklu, nevar iegūt tikpat daudz augu. Kāpostiem pēc standarta minimālā dīdžība ir 85 procenti, bet firmas piedāvā sēklas ar 97-90 procentu dīdžību, ko ietekmē audzēšanas apstākļi. Holandes firma «Bepo» iesaka šādus aprēķinus — no 10000 kāpostu sēklām var iegūt:

5000 dēstu, sējot laukā bez seguma;
6000 dēstu, sējot neapkurinātās siltumnīcās;

7500 dēstu, sējot apkurinātās siltumnīcās. Kā redzat, tā ir pārāk liela starpība. Jāatceras, ka nevienā dēstu audzēšanas vietā nedrīkst sēt pārāk biezi. Ieteicamās rindstarps kāpostiem ir 10-12 cm, attālums rindā starp sēklām — 3 cm. Uz vienu kvadrātmētru izlieto ne vairāk par 350 sēklām.

Visu šķirņu kāpostu, kolrābju sēklas Latvijā pašreiz visbiežāk piedāvā paciņā ar 2500 sēklām. Ar vienu šādu paciņu var iesēt:

agro kāpostu dēstus 300 m² platībā;
vidēji agro galviņkāpostu dēstus 330-370 m² platībā;

ilgstoši uzglabājamo kāpostu dēstus 500 m² platībā;

skābējamo kāpostu dēstus 500-625 m² platībā.

Mazākajā burkānu sēklu paciņā ir 2500 sēklu. Ar šādu daudzumu var apstēt 140-415 m² platību atkarībā no šķirnes un vēlamā burkānu sakņu lieluma.

Stipri mainīga ir arī galda biešu izsējas norma, jo tieši augu biežība nosaka biešu saknes lielumu. Pie mums vairāk iecienītas ir galda bietes ar saknes diametru 40-50 mm, 50-80 mm. Izsējas norma attiecīgi ir

1-1,1 miljons sēklu un 0,6-0,8 miljoni sēklu uz hektāru. Parasti paciņā ir 50000 sēklu, kas ir pietiekami, lai apstētu 450-830 m² lielu platību.

Amatieriem paredzētās sēklas parasti fasē tā, lai ar vienu paciņu varētu apstēt 5-10 m² lielu platību.

Kartupeļu sēklas kodināšana

Kartupeļu ražu negatīvi var ietekmēt kartupeļu bumbūļu un, jo sevišķi, asnu slimības, tāpēc bumbūļu, kas paredzēti stādīšanai, ir jākodina. Bumbūļu kodināšanu var izdarīt speciālā kartupeļu kodināšanas mašīnā, tiem pārvietojoties pa rullīšu transportieri. Ja tāda nav, bumbūļus plānā kārtā var izbērt uz polietilēna plēves un tos apsmidzināt.

Kodnes, ko lieto kartupeļu smidzināšanai:

maksims-100, ditāns M-45, fundazols. Trihodermins — bioloģisks preparāts, kas labvēlīgos apstākļos var ierobežot kartupeļu dīgstu nekrozi un sauso puvi.

Kartupeļu jarovizācija

Jarovizācija — kartupeļu sēklas pirmssējas sagatavošanas paņēmieni, kurā maksimāli apstākļos kartupeļu sēkla pilnīgi vai daļēji iziet augu pirmattīstības stadiju, kad augam veidojas veģetatīvo orgānu aizmetņi. Jarovizācijas ilgums ir atkarīgs no kartupeļu šķirnes īpatnībām. Tas ilgst 35-40 dienas. Jarovizācija jeb, kā tautā saka, — kartupeļu diedzēšana, ir nepieciešama, lai agrāk izaudzētu jauno kartupeļu ražu.

Kartupeļu jarovizācijas laikā ir jāpanāk, lai asnu attīstība noritētu normāli vai arī nedaudz paātrināti, bet asnu augšana — lēnām, lai tie veidotos spēcīgi, bet īsi — 2-3 centimetru garumā. Pareizi jarovizētiem kartupeļiem asni rodas ne vien no bumbūļu acīm, bet arī sānos. Tos var audzēt uz grīdas, plauktos un kastēs.

Agro kartupeļu šķirnes

Priekuļu selekcijas un izmēģinājumu stacijā ir izaudzēta šķirne «Agrie dzeltenie». Šie kartupeļi zied sārti violetiem ziediem, bumbūļi ir ar dzeltenu mizu, ovāli. Vārot tie ļoti ātri izjūk, tāpēc sevišķi labi noder kartupeļu biežputrām. Šķirni izmanto arī frī un čipsu ražošanai. Agrie dzeltenie ir sevišķi izturīgi pret parasto kraupi, taču uzņēmīgi pret vīrus slimībām, tāpēc stādāmais materiāls ir regulāri jāatjauno.

Arī «Madara» ir vietējā kartupeļu šķirne, kura izaudzēta Priekuļu selekcijas un izmēģinājumu stacijā. Tai ir labas garšas īpašības, augsts pārtikai derīgo bumbūļu īpatsvars, bet zema izturība pret lakstu puvi, uzņēmīga pret vīrus slimībām un kraupi. Šī šķirne kļūst arvien populārāka.

Šķirne «Mutagenagrie», ko izaudzējis A.Saulītis, zied baltiem ziediem, bumbūļu miza dzeltena, mīksts — gaiši dzeltens, forma — apaļa, miltainība — vidēja. Tai ir labas garšas īpašības, bet zema izturība pret lakstu puvi, uzņēmīga pret vīrus slimībām un parasto kraupi.

Mazdārziņu īpašniekiem un arī zemniekiem agrīno pārtikas kartupeļu izaudzēšanai ieteicams izvēlēties tieši šīs šķirnes.

Dārzkopim martā

Tā kā sniega sega jau pazudusi, augļu kokiem un ogulājiem jādod papildmēslojums, ko iestrādā augsnei vai apber ar komposta slānīti. Marts ir īsts laiks augļu koku un krūmu veidošanai, un šo darbu var turpināt līdz pumpuru briešanai. Augļu koka vainagi jāveido visu koka mūžu. Jaunos kociņus apgriez, lai izveidotu spēcīgu vainaga skeletu, lai ražojošos augļu kokos uzturētu fizioloģisko līdzsvaru un veicinātu labas augļu ražas iegūšanu.

Informāciju sagatavoja Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja agronome Zenta Dūda

Veikti priekšdarbi, lai Latvijā straujāk attīstītos biškopība

Biškopība Latvijā allaž ir bijusi populāra un ienesīga nozare. Taču pēdējie gadi liecina, ka biškopju skaits sarūk. Pirms kara Latvijā bija 222 tūkstoši bišu saimju, deviņdesmitajos gados — 180 tūkstoši, bet pašlaik — tikai 67 tūkstoši.

Lai biškopība kā nozare attīstītos, biškopji izveidoja Latvijas Biškopju biedrību.

Otrdien Rīgā notika biedrības sanāksme, kurā piedalījās daudzi interesenti, arī mūsu rajona pārstāvji — lauksaimniecības departamenta galvenais agronoms Jānis Kivlenieks, biškopji P.Balodis un V.Jackevičs.

Biškopības biedrības priekšsēdētājs Andrejs Mizis uzsvēra, ka biedrību nodibinājuši paši biškopji. Ir veikti priekšdarbi, lai

biškopība Latvijā attīstītos straujāk un nopietnāk, — iespējams iegādāties inventāru, medikamentus, kas nepieciešami bišu slimību ārstēšanai.

Biškopji runāja ne tikai par bitēm kā medus ražotājiem, bet arī par to, cik bites ir noderīgas, lai apputeksnētu kultūraugus.

A.Iļjina

Lauksaimniecības departaments aicina uz zemnieku sanāksmi

Ir daudzi aktuāli jautājumi, kurus rajona lauksaimniecības departamenta speciālisti vēlas apspriest ar lauku māju saimniekiem, tāpēc 19. martā notiks plaša zemnieku sanāksme. Jaunāko informāciju sniegs departamenta speciālisti, viņi uzklaušīs zemnieku jautājumus, lai palīdzētu viņiem atrisināt dažādas problēmas, kas radušās īsi pirms pavasara lauku darbu uzsākšanas.

Sanāksmē piedalīsies Jekabpils cukurfabrikas pārstāvji, kuri ar zemniekiem slēgs līgumus par cukurbiešu audzēšanu. Paredzams, ka ieradīsies arī «Daugavpils dzirnavnieka» pārstāvji, kuri runās par sadarbību ar viņiem. Ir neoficiāla informācija, ka «Daugavpils dzirnavnieks» piedāvās graudu audzētājiem kredīvērtības iespējas.

Notiks saruna arī par lina audzēšanu un šīs nozares attīstības perspektīvām.

Tikšanās Saunas pagastā un citur

Pēc Saunas pagasta padomes uzaicinājuma ar zemniekiem tiks rajona lauksaimniecības departamenta speciālisti. Piedalīsies arī sociālās pārvaldes, Valsts ieņēmumu dienesta un citi speciālisti, kuri iedzīvotājiem sniegs informāciju par lauksaimniecisko ražošanu, nodokļu un citu likumdošanu.

Rajona lauksaimniecības departamenta direktors Jānis Vucēns izteica lielu gandarījumu, ka Saunas pagastā tikšanās bijusi divās vietās, lai tas būtu izdevīgāk zemniekiem, — Priekuļos un Smelteros. Vēl viņš paskaidroja, ka saņemts uzaicinājums aizbraukt uz Galēnu un Rožupes pagastiem.

A.Iļjina

Augļu koku vēzis

Tuvojas pavasaris, dārzniekam jāsapņo domāt par augļu dārza sakopšanu. Viens no pirmajiem darbiem februāra beigās un marta sākumā — veco, slimu zaru izgriešana. Veicot šo darbu, rūpīgi jāapskata katra ābele, bumbiere, jo visos vecos augļu dārzos ir atrodamas augļu koku vēzis. Šī slimība ir postoša, tā izplatās nepareizi koptos augļu dārzos, arī dārzos, kur tuvumā aug papeles. Tās mūsu klimatiskajos apstākļos slimo ar vēzi. Rūpīgi apskatot augļu kokus, ievērosiet uz zariem, stumbra, zaru žāklītēs nedzīstošas vātis. Tās pakāpeniski padziļinās ar vaļņveidīgām uzbrīdušām, krunkainām malām. Vietās, kur atzarojas sīkie zari, miza koncentrējas joslās saplaisā, bet vaļēja brūce neveidojas. Sīkie zari bieži sažūst, sāk žūt arī lielie zari. Pavasarī var novērot mizas plaisāšanu vāšu apmalē.

Augļu koku vēzi ierosina asku sēne. Sēņotne pārziemo vātinajos audos. Pavasarī attīstās asku sporas. Lai sporas izlidotu, vajag mitru un siltu laiku. Tās izplatās ar lietus ūdens pilieniņiem, inficē audus un izraisa sasilšanu jaunās vietās un tas notiek ļoti ātri.

Zaru griešana jāveic sausā laikā. Griešana vietas steidzami jāapstrādā ar 3% etiķi, 3% vara sulfāta šķīdumu, kaut vai ar odekolu, vai ar kālija permanganāta šķīdumu. Brūces jāaizziež ar māla un mēslu maisījumu. Labus rezultātus dod ziede, kas satur 70% nigrola un 30% pelnu, protams, var būt potvasks un citi līdzekļi. Ne vēlāk kā divas dienas pēc zaru izgriešanas augļu koki ir jāmīglo ar varu saturošu fungicīdu. Izgrieztos zarus uzreiz izvāc no dārza, tos sadedzina, lai iznīcinātu vēža izplatības perēkļus. Ja lieliem

augļu kokiem vietām uz stumbra vai skeletzariem būs izveidojusies vēža brūce, tad to vajag izņemt, izgriežot vai labāk izgrebjot, tikai stingri jāraugās, lai būtu izņemti visi slimie audi, kamēr ir vesela koksne un miza, protams, šīs brūces jādezinficē, tāpat kā zaru griezumus. Nazis vai cits rīks, ar ko izgriez stumbra brūci, ir jādezinficē ar 5% etiķskābi vai 1% kālija permanganāta šķīdumu.

Agri pavasarī augļu koku stumbri un resnākie zari jākaļķo. Pēdējā laikā sāk izmantot vecos dārza balsināšanas līdzekļus. Viens no tiem — pie 3 kg dzestu kaļķu pievieno vienu lāpstu kūtsmēslu (var būt svaiģi), vienu lāpstu māla, pielej piena sulas un pievieno ūdeni, lai rezultātā būtu 10 litri, to visu rūpīgi, labi samaisa — masai jābūt krējuma biežumā, pelēkā krāsā. Ar šo masu smērē koku stumbrus un, cik var aizsniegt, zarus. Balsināšanas rezultātā iet bojā kaitēkļi, sēņu slimības, vēža sporas, aizsargā no apdegumiem, temperatūras svārstībām un veido derīgus mikroorganismus. Varu ieteikt arī šādu recepti: rudenī un pavasarī stumbrus apziest ar 20% kaļķa suspensiju, pievienojot tai 1% vara sulfātu.

Viļānu fitosanitārās diagnostikas un prognožu punkta darbinieki sniedz bezmaksas konsultācijas zemniekiem, dārzu un mazdārziņu īpašniekiem gan par visām kultūrām un augļudārzēm, gan par kaitēkļu un slimību noteikšanu un apkarošanu. Interesenti var zvanīt no 8.00 līdz 17.00 pa telefonu 63393 Viļānos.

Anita Trūpa,
Valsts augu aizsardzības stacijas
Viļānu FDP agronome

Vitamīndarziņš uz palodzes

Savas ģimenes vajadzībām ziemā un agrā pavasarī katra saimniece pati var izaudzēt dažādus zaļumus. To sauc par steidzināšanu. Var steidzināt sīpolus, sakņu un lapu pētersīļus, lapu un kātu selerijas, galda bietes. Sīpolu koku audzēšanai piemēroti gan pašu audzēti, gan veikalā vai tirgū pirkti sīpoli. Noteikti steidzināmi tie, kuri uzglabāšanas laikā sākuši augt.

Viens no vienkāršākajiem paņēmieniem — salikt sīpolus stikla traukos, kuros ielieti viegls barības vielu šķīdums. Ūdens bagātināšanai piemērots šķidrās mēslošanas līdzeklis «Efekts-3». Gatavojot barības šķīdumu, uz 1 litru ūdens pievieno 1-2 ēdamkarotes šķidrās mēslošanas līdzekļa. Vispiemērotākie ir stikla trauki ar sašaurinātu galu — ielej ar barības vielām bagātinātu ūdeni, «iesēdina» sīpolu. Var izmantot plastmasas kastes un spaiņšus, tajos steidzina arī selerijas, pētersīļus, galda bietes. Tomēr atcerēsimies, ka dārzenus var steidzināt ne tikai ūdenī, bet arī augsnes maisījumā. Protams, šādā gadījumā lieto kastītes, dažādus plastmasas traukus. Iekšā ber velēnu trūdzemi, sajauktu ar kūdru. Sīpolus stāda ar 2-3 cm atstarpī citu no cita. Kastītes ar tikko iestādītiem sīpoliem novieto +18 grādu C temperatūrā. Līdzko sāk augt loki, liek vēsākā vietā un tuvāk pie gaismas. Steidzināšana laikā laista mēreni, ar siltu ūdeni.

Lapu pētersīļus stāda 2 vai 3 saknes 10 cm diametra māla podos, ar 2-3 cm atstarpī un apber augsni, to vienmērīgi piespiež ap saknēm. Stāda tik dziļi, lai saknes pieres daļa paliktu virs augsnes. Pēc iestādīšanas labi salaista un novieto +18, +20 grādu C temperatūrā.

Ziemā, protams, var steidzināt arī selerijas. Seleriju steidzināšanai der plastmasas podi vai spaiņišis vismaz ar 12-15 l tilpumu. Vienā 25-30 cm diametra plastmasas podā var iestādīt 2-5 saknes. Kā substrātu izmanto velēnzemes un lapu trūdzemes maisījumu. No galda bietēm labāk steidzināt sīkbietes. Kastes un substrāts kā iepriekš aprakstīts. Steidzinot dārzenus, jāatceras: jo tumšāka telpa, jo zemākai jābūt temperatūrai tajā.

Ainārs Krūcāns,
dārzkopis

SPORTA ZIŅAS

Ar astoņiem kausiem no sacensībām Kauņā!

8. martā Kauņas vieglatlētu klubs «Vituris» rīkoja sacensības skriešanu disciplīnās ar manās trenera gaitās nepieredzēti plašu balvu klāstu. To sadalē kopā ar daugavpiliešiem un rīdziniekiem aktīvi piedalījās SK «Cerība» jaunie vieglatlēti. Bažas, ka šķērsojot robežu ar tādu dārgmetālu bagāžu, varētu rasties problēmas, nepiepildījās.

Un tā astoņi kausi papildinājuši personīgās balvu kolekcijas. Tas vislielākais atceļoja Danas Voronkinas somā par uzvaru 1000 m skrējienā — 3 min. 19,9 sek. Otrais 60 m skrējienā finišēja Viktors Haritonovs — 7,2 sek., bet otrs Preiļu ģimnāzijas audzēknis Intars Salenieks bija trešais 400 m skrējienā — 59,8 sek. Līvānu 1. vidusskolas audzēknis Guntars Panteļejevs starp 14 sāncensiem skrejceļā sastapa arī divus Lietuvas izlases skrējējus, ar kuriem spēki tika samēroti jau Tallinā. Arī šoreiz pāraķi bija lietuvieši, Guntars izcīnīja 3. vietu 2000 m skrējienā ar itin ātrām sekundēm ziemas sezonas izskaņā — 5 min. 47,9 sek. Un visbeidzot diezgan negaidīti sacensību noslēgumā kļuvām ar 4 kausiem bagātāki, finišējot trešie 800 m + 600 m + 400 m + 200 m stafetes skrējienā. Komandas sastāvā startēja Guntars Panteļejevs, Andis Pušņakovs, Viktors Haritonovs un Svetlana Paškova.

Bet tas viss kļuva iespējams, pateicoties Kauņas vieglatlētikas skolas direktora Drautis Barkauska uzaicinājumam. Atliek vien cerēt, ka šo draudzību izdosies no-

stiprināt, uzaicinot kaimiņvalsts jaunos skrējējus uz sezonas atklāšanas sacensībām Preiļos — 5. aprīlī.

Jāzeps Lazdāns

«Lielās balvas sacensības» Preiļos

Preiļu 2. vidusskolā notika jauno vieglatlētu «Lielās balvas» izcīņas 3. kārtas sacensības, kurās piedalījās 120 sportisti no 9 rajona skolām.

D grupā, kur zēni sacentās 30 metru skriešanā, Artūrs Mūrnieks (Preiļu 1. pamatskola) uzvarēja ar rezultātu 4,9 sek., bet Preiļu 2. vidusskolas audzēknis Andrejs Petrovs tāllēkšanā aizlēca 4 metrus un 9 centimetrus. C grupā Līvānu 2. vidusskolas audzēknis Vadims Markevičs 30 metru distanci noskrēja 4,4 sek., bet tāllēkšanā sasniedza 5 metrus 18 centimetrus. Šajā pat vecuma grupā Vārkavas vidusskolas vieglatlētē Baiba Piziča tālumā aizlēca 4 metrus 59 centimetrus.

«Lielās balvas» sacensībās «visbagātākā raža» Preiļu 1. pamatskolas vieglatlētēm. No 78 godalgotajām vietām viņu kontā 24.

Atsevišķās vecuma grupās uzvarēja: D grupā — Inga Babre (Riebiņu vidusskola), Daiga Sparāne (Preiļu 1. pamatskola); C grupā — Baiba Piziča (Vārkavas vidusskola), Dana Voronkina (Preiļu 1. pamatskola); D grupā — Andrejs Petrovs (Preiļu 2. vidusskola), Oskars Šulte (Vārkavas vidusskola); C grupā — Vadims Markevičs (Līvānu 2. vidusskola).

A.Podskočijs, sacensību tiesnesis

Kalifornietes un latgaliertes Helēnas Nukšas-Hofmanes fotoizstāde Preiļos

Vēstures pavērsieni mainījuši un grozījuši cilvēku likteņus pēc sava prāta. Jo īpaši četrdesmitajos gados, kad daudzi par labāku uzskatīja došanās svešumā nekā palikšanu dzimtajās mājās zem svešas varas.

Tā bija arī ar ludzānietu no Pildas pagasta Helēnu Nukšu-Hofmani, kura kopā ar vecākiem otrā pasaules kara beigās sagaidīja Vācijā, Tiringas kalnos. Bēgļu nometne, ceļojums armijas transporta kuģi uz ASV, pa vakariem mākslas vēstures un dizaina mācības Kalifornijas universitatē.

Pirmā Helēnas fotoizstāde bijusi pirms trim desmitiem gadu. Pēc tam bijušas izstādes gan ASV, gan Tobago salā, arī Vācijā un tagad Latvijā, Latgalē.

Igora Pliča vadītajā «FotoMaks» salonā Preiļos redzami Helēnas Nukšas-Hof-

manes darbi ir atgriešanās dzimtajās mājās. Skumjas, nostaļģija jūtama ik fotogrāfijā. Lūk, kas palicis no vietas, kur dzimu... Ne mājās, ne krusta, bet liepa stāv... Tēva sētas stiprie pamati...

Tomēr ik ainavā pavīd kāds gaišums un dzīvīgums: sarkanā dāboliņa čemuri, balti mākoņi vasarīgi zilās debesīs, bet pie sačabējušās tēva celtnes pūnītes ganās Anties govs. Un visiem skaidrs, ka vakarā pēc brūnaļas atnāks saimniecība, slaucenē čurkstēs silta piena strūklas.

Dzīve nav apstājusies uz vietas. To turpinām mēs, kas te Latgalē dzīvojam. Tāpēc aiziesim uz salonu «FotoMaks», palūkosimies krāsainajos attēlos un savas apziņas kambaros uz mūžīgiem laikiem iekalsim — dzimto māju aicinājums nav pārvarams.

L.Kirillova

VID INFORMĀCIJA

Par maksājumu uzdevumu aizpildīšanu

VID Preiļu rajona nodaļa atgādina, ka veicot maksājumu budžetā ar kredītiestāžu starpniecību, obligāti jāievēro «Kredītiestāžu likuma» 74. pantā noteikto normu, ka norēķinu dokumentu jāuzrāda nodokļu maksātāju un maksājumu saņēmēju reģistrācijas numuri. Ja tas netiek ievērots, rodas grūtības nodrošināt valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu precīzu un savlaicīgu uzskaiti.

Informējam, ka valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu turētājs ir Valsts kase.

Kā maksājumu saņēmēja reģistrācijas numurs norēķinu dokumentos uzrādāms Valsts kases reģistrācijas numurs — 90000050138.

Par skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšanu

LR Ministru kabinets ir izstrādājis 11.02.97. jaunus Noteikumus Nr. 66 «Skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšanas noteikumi».

Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā saskaņā ar likumu «Par nodokļiem un nodevām» juridiskās personas vai ar līgumu saistītas šādu personu grupas, vai personu pārstāvi katru mēnesi deklarē visus savstarpējos skaidrā naudā veiktos darījumus mēneša laikā, kuru summa pārsniedz Ls 1000.

Šie noteikumi nav piemērojami pakalpojumiem, kurus sniedz kredītiestādes saskaņā ar kredītiestāžu likumu.

Deklarācija par skaidrā naudā veiktajiem darījumiem (speciāla veidlapa) jāiesniedz VID teritoriālajā iestādē atbilstoši attiecīgā darījuma dalībnieku juridiskajai adresei ne vēlāk kā līdz pārskata mēnesim sekojošā kalendārā mēneša piecpadsmitajam datumam.

Deklarācija uzrādāmie darījumi ir šādi:

- 1) norēķini ar piegādātājiem un darbuizpildītājiem;
  - 2) kustamā un nekustamā īpašuma izmantošana (nomāšana), izīrēšana (īrēšana) un pārdošana (pirkšana), kā arī to maiņa ar pirkumu un pārdevuma dokumentiem;
  - 3) patentu pirkšana (pārdošana);
  - 4) aizdevumi;
  - 5) kapitāla ieguldījumi uzņēmējdarbībā un noguldījumi;
  - 6) dividenžu un procentu maksājumi;
  - 7) apdrošināšanas operācijas;
  - 8) līgumsodu piedziņa;
  - 9) ziedojumi — dāvinājumi un citi darījumi.
- Ja darījuma dalībnieks, veicot darījumu, iemaksā skaidru naudu otra dalībnieka bankas kontā, tad mēneša laikā šādi veiktos darījumus jāskaidro, ja kopsumma pārsniedz 1000 latu, minētos darījumus jādeklarē.

Ar šo noteikumu pārējo saturu lūdzam iepazīties tuvāk pašiem.

Par 1996. gada iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām

VID Preiļu rajona nodaļas nodokļu inspekcija atgādina, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijas par 1996. gadu jāiesniedz līdz 1. aprīlim.

Visi individuālie uzņēmumi un zemnieku saimniecības, kas reģistrējušies Uzņēmumu reģistrā 1996. gadā veikusi saimniecisko darbību, kas līdz iepriekšminētajam datumam neiesniegus savas deklarācijas, obligāti tiks sodīti pēc Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.6 panta «Grāmatvedības un statistiskās informācijas noteikumu neievērošana», uzliktot naudas sodu no 100 līdz 150 latiem.

Lūdzam izlemt pašiem, kas ir ērtāk, lētāk un izdevīgāk — neiesniegt deklarāciju līdz 1. aprīlim un maksāt soda naudu vai tomēr to izdarīt norādītajā termiņā.

Mēness kalendārs

7. Mēness diena (Noasa svētišana)

Veiksmīga diena visiem darbiem, kurus var ātri pabeigt. Ieteicams griezties pie priekšniecības dažādos varas orgānos un iestādēs. Laba diena taisnīgai finansu sadalīšanai, godīgai tirdzniecībai.

Šajā dienā labāk neuzsākt lietas, kuras var ieviekties, kā arī pasākumus un akcijas, kas neatbilst likuma garam.

Visas slimības būs vienkārši un viegli ārstējamas. Vislabākā diena asins pārliešanai un asins nodošanai, kā arī visdāžākajām operācijām un tā tālāk. Sapņi piepildās.

Cilvēkiem, kuri dzimuši šajā dienā, visu mūžu līdz nāks laimīgs gadījums. Tikai vai šis cilvēks izmantos sava likteņa sūtīto dāvanu?

8. Mēness diena (attaisnošanas diena)

Īsti noderīga diena, lai uzsāktu ceļojumus, lai iekārtotu dzīvokli, uzsāktu remontu un celtniecību. Bet atgriešanos no ceļojuma, turnejas vai komandējuma labāk atlikt.

Slimības var gadīties bīstamas. Sapņiem var arī ticēt. Cilvēks, kurš dzimis šajā dienā, gūs panākumus, pateicoties centīgam darbam, zināšanām un viltībai. Ar apkārtējiem gan šajā dienā būs visai nervozas attiecības.

9. Mēness diena (bērnu svētišana)

Darbi un rīcība šajā dienā — reāli izpildāmi. Slimības gan būs grūti ārstējamas, taču nebūs nāvējošas. Sapņi piepildīsies.

Cilvēks, kas dzimis šajā dienā, nodzīvos ilgu mūžu, taču visu laiku viņam nāksies cīnīties un pārvarēt grūtības.

10. Mēness diena (nelaimīga)

Var stāties pie pienākumu pildīšanas jaunā darba vietā, atgriezties no atvaļinājuma.

Veiksmīga diena jebkura veida aizsākumiem, var arī doties atvaļinājumā, iesākt jaunu nopietnu darbu, apgūt būvlaukumu celtniecībai. Nav labi izrādīt savu skopumu, sīkstulību un mantkārtu interesi — viss pagriezies pilnīgi otrādi.

Slimniekam šajā dienā būs nepieciešama neatliekama palīdzība. Sapņiem nebūs taisnība. Bet tam, kurš piedzimis šajā dienā, visu dzīvi nāksies palūties tikai uz saviem spēkiem. Lielu veiksmi atnesis ceļojumi, pārgājieni, braucieni.

11. Mēness diena (bērnu veselībai un ilgam mūžam)

Labā diena savstarpēju sakaru uzturēšanai, līgumu noslēgšanai, dokumentu noformēšanai, ceļojumiem un pārbraukšanai uz jaunu dzīves vietu. No riskantiem pasākumiem labāk atturēties, tie var beigties slikti.

Saslimšanas var būt bīstamas sievietēm, vīriešiem saslimšanas iespējas nāv būtiskas. Sapņi var piepildīties. Šajā dienā dzimušais ir apveltīts ar asprātību, gribasspēku un garu mūžu.

12. Mēness diena (labvēlīga dažādu darbu uzsākšanai)

Slimības, ja tās sāksies šajā dienā, var būt nāvējošas. Gandrīz visi sapņi piepildīsies.

Šajā dienā piedzimušais cilvēks, neskatoties pat uz fiziskiem trūkumiem, būs žēlsirdīgs un labas dabas.

13. Mēness diena (nelaimīga)

Tie, kuri saslims Mēness trīspadsmitajā dienā un nokļūs slimnīcā, pavadīs tur, iespējams, ilgu laiku. Sapņi drīz vien piepildīsies.

Ass prāts, ērkšķains ceļš un gara dzīve sagatavota tiem, kuri nāks pasaulē šajā dienā.

(Turpinājumu lasiet «Novadnieka» nākamās sestdienas numurā.)

APDROŠINĀŠANAS VEIDI

Iepriekšējā nedēļā aizsākām rakstu sēriju par apdrošināšanu. Šonedēļ pastāsim par galvenajiem apdrošināšanas veidiem. Vispirms par dzīvības un veselības apdrošināšanu.

Veselības apdrošināšanas princips — iemaksājot apdrošinātājam noteiktu, fiksētu summu, jūs iegūstat cenu atlaides vai atsevišķos gadījumos pat iespējamus bezmaksas pakalpojumus vizītes pie ārsta vai atdoties klīnikā. Veselības apdrošināšanu galvenokārt veic slimokases.

Izplatīts apdrošināšanas veids ir nelaiemes gadījumu apdrošināšana. Apdrošinot savu veselību pret nelaiemes gadījumiem, cilvēks saņem apdrošināšanas atlīdzību — naudu, kura noderēs ārstējot gūtos ievainojumus. Apdrošinātā persona var apdrošināt pret savainojumiem arī atsevišķas ķermeņa daļas (rokas, kājas, pat degunu vai pirkstu), tām katrai ir izskaitēta sava atlīdzība atkarībā no fizioloģiskās funkcijas un gūtas traumas.

Diezgan pazīstams apdrošināšanas veids ir dzīvības apdrošināšana ar līguma pārveidošanas tiesībām. Šis apdrošināšanas veids paredz garantētu atlīdzību, ja apdrošinātā persona mirst slimības vai nelaiemes gadījuma rezultātā. Īpaši nozīmīga un nepieciešama risku apdrošināšana ir ģimenēm, kurām ir viens apgādnieks — nelaiemes gadījumā ģimene nepaliek bez iztikas līdzekļiem. Šis apdrošināšanas veids ir labs iesākums, lai nākotnē, kad būs nepieciešamas finanses, izveidotu dzīvības apdrošināšanu ar kapitāla veidošanu.

Tomēr tie nav vienīgie apdrošināšanas veidi, kuri ļauj justies droši par savu veselību — apdrošināšanas kompānijas, kuras nodarbojas ar dzīvības apdrošināšanu, piedāvā plašu pakalpojumu spektru.

Pasaulē plaši izplatīta un ļoti populāra ir dzīvības apdrošināšana ar kapitāla veidošanu. Tas ir ilgtermiņa dzīvības apdrošināšanas veids, kuras rezultātā notiek arī kapitāla uzkrāšana. Regulāri (ik mēnesi, pusgadu, vai gadā reizi) līguma noteiktajā laikā posmā (piemēram, 10 gadus) iemaksājot noteiktu naudas summu (tā atkarīga no tā, cik cilvēks līgumam beidzoties vēlas saņemt), cilvēks apdrošina savu dzīvību. Iemaksātā nauda uzkrājas apdrošināšanas sabiedrībā, kura par to līdzīgi bankai maksā noteiktus procentus. Noslēdzoties apdrošināšanas termiņam, cilvēks saņem

visu iemaksāto summu un vēl procentus. Šajā gadījumā apdrošināšanas kompānija ir strādājusi kā banka, vienlaikus apdrošinot sava klienta dzīvību. Ja līgumā noteiktajā laikā posmā apdrošinātā persona iet bojā, visu līgumā atrunāto summu, neatkarīgi no iemaksātās summas, saņem tās norādītā persona. Šāds apdrošināšanas veids ļauj uzkrāt līdzekļus lielākam tēriņam nākotnē: dzīvokļa iegādei, mājas celtniecībai, bērnu izglītīšanai, tuvinieku aprūpei vai atrisināt finansālas grūtības citos neparedzētos gadījumos.

Līdzīgi kā dzīvības apdrošināšana ar kapitāla veidošanu, līdzekļus uzkrāt palīdz arī pensijas apdrošināšana. Šajā apdrošināšanas veidā cilvēks uzkrāj līdzekļus savām vecumdienām, noteiktā vecumā saņem to papildus valsts pensijai (šīs pensijas izmaksas laiks var būt brīvi izvēlēts — tam nav noteikti jāsakrīt ar valsts noteikto pensijas vecumu). Citiem vārdiem sakot, — darba gaitu laikā cilvēks sāk uzkrāt līdzekļus brīdim, kad viņš dosies pensijā, turklāt izmaksātā summa būs lielāka par iemaksāto, jo līguma darbības laikā tā būs palielinājusies. Zinot pensionāru grūto stāvokli šobrīd, ir vērts padomāt par savām vecumdienām. Visu iepriekš minēto apdrošināšanas veidu līgumi paredz, ka atlīdzību saņem apdrošinātā persona, tomēr pastāv apdrošināšanas veids, kurš paredz atlīdzību personai, kura cietusi mūsu vainas dēļ:

— civiltiesiskās atbildības apdrošināšana. Šobrīd civiltiesiskās atbildības apdrošināšana tiek piedāvāta autovadītājiem un privātpersonām kā kādas profesijas pārstāvim, piemēram, nampašniekiem, ārstiem...

Vēl plašāks ir pakalpojumu klāsts, kas saistīts ar mantas un īpašuma apdrošināšanu.

Nosauksim tikai galvenos no tiem:

- mantiskā apdrošināšana — dzīvokļa, mājas iekārtojumu, biroja tehnikas, ražošanas iekārtu apdrošināšana;
- nekustamā īpašuma apdrošināšana, kuras apdrošināmie objekti ir ēkas, nami, dzīvokļi, saimniecības ēkas u.c. būves;
- transporta līdzekļu apdrošināšana;
- kravu apdrošināšana.

Sekojošajiem turpmākajiem rakstiem, jūs uzzināsit par minētajiem un citiem apdrošināšanas veidiem sīkāk. Eva Balāško

ALTE LEIPZIGER PĀRSTĀVIS LATVIJĀ

RĪGAS FENIKSS
APDROŠINĀTĀJU GRUPA

Jūsu drošība,
Jūsu nākotne,
Jūsu dzīve!

KONSULTĀCIJAS APDROŠINĀŠANAS JAUTĀJUMOS.

PILNS APDROŠINĀŠANAS PAKALPOJUMU SPEKTRS:

- DZĪVĪBAS APDROŠINĀŠANA.
- NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANA.
- TRANSPORTA APDROŠINĀŠANA.
- VESELĪBAS APDROŠINĀŠANA ĀRZEMJU CEĻOJUMIEM.
- CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANA UN CITI APDROŠINĀŠANAS VEIDI (ARĪ ZALĀS KARTES).

ĢENERĀLĀGENTŪRA PREIĻOS

PĀRSTĀVIS- EDGARS KOZUĻ-KAŽS

Adrese: BRĪVĪBAS IELA 76, Tālr.: (53) 23030

Nepilngadīgo noziedzība jeb viela pārdomām par Latvijas nākotni

◆ Latvijas Republikas iekšlietu ministrijā apkopotas ziņas par 1996. gadu. Latvijā pērn reģistrēti vairāk nekā 38 tūkstoši noziedzumu, kas tomēr ir par 2,4 procentiem mazāk nekā iepriekšējā gadā. Tomēr nepilngadīgo noziedzība jau ceturto gadu pēc kārtas pieaug. Pērn tā palielinājās par 14,3 procentiem.

Aizvadītajā gadā Latvijā 2713 nepilngadīgie ir izdarījuši 3025 noziedzumus, kas ir 17,9 procenti no visiem noziedzumiem valstī. Kā liecina noziedzības statistika, visizplatītākie noziedzumu veidi nepilngadīgo vidū ir zādzības. Katru gadu pieaug noziedzumu skaits, kurus nepilngadīgie izdara grupās. Turpina palielināties noziedzības līmenis to nepilngadīgo vidū, kuri nekur neestrādā un nemācās.

Raksturot to, kāda ir situācija Preiļu ra-

jonā, lūdz nepilngadīgo lietu inspekcijas priekšnieci policijas majori E. Aksjonovu.

— No pērn rajonā reģistrētajiem 550 noziedzumiem 57 ir izdarījuši 28 nepilngadīgie. Mūsu nelielajam rajonam tas ir ievērojams skaits. Bieži vien atklājas, ka pusaudzis izdarījis pat vairākus noziedzumus vai arī tas noticis grupā. Vienīgais iepriecinājums, ka pērn rajonā nepilngadīgie nav izdarījuši smagus noziedzumus, piemēram, slepkavības, izvarošanas un tā tālāk. Pārsvārā bijušas zādzības, huligānisms.

Arvien biežāk mums nākas saskarties ar gadījumiem, kad pusaudži noziedzumus izdarījuši alkohola reibumā. Un ne jau vienmēr viņi dzeramo lietojuši vieni paši, reizēm «dzīrēs» piedalīties bērnu aicinājuši pieaugušie. Tad arī rodas tieksme uz «varonardarbēm», par kuriem vēlāk nākas dārgi maksāt.

Statistika liecina, ka 66 procenti no visiem

noziedzumiem, ko Latvijā pērn izdarījuši nepilngadīgie, ir smagi noziedzumi. Patiesībā tā ir ļoti bīstama tendence. Esmu pārliecināta, ka policija vien ar to netiks galā.

Arī šogad jūtams, ka nepilngadīgo noziedzības līmenis rajonā aug. Gada divos mēnešos jau reģistrēti desmit noziedzumi. Visi izdarīti grupās. Strādājot ar vienu no tādām grupām, atklājas, ka šie bērni izdarījuši arī daudz citas zādzības — pavisam sešpadsmit.

Piemēram, nepilngadīgais N. jau kādu laiku bija inspekcijas uzskaitē. Pūsis bija iekārtoties līgumdarbā, atsauksmes par viņu bija labas. Regulāri nāca uz policiju, arī pārbaudu laikā vienmēr atradās mājās. Taču izrādās, ka naktis viņš devās prom no mājām un «strādāja».

Tas ir viens no pierādījumiem, ka tikai un vienīgi policijai nav pa spēkam jaunieti atturēt no likumpārkāpšanas. Šajā darbā jāiesaista

ģimene un sabiedrība. Tieši tāpēc mēs meklējam iespējas, kā aptvert un izziņāt visus rajona bērnus, kuri neiet skolā, neestrādā, nāk no nelabvēlīgajām jeb riska ģimenēm, kur arī vecāki palikuši bez darba un lielāko daļu laika velti pudelei nevis bērnu audzināšanai. Tāpēc arī nav ko brīnīties, ka nepilngadīgās atvases uzlauž pagrabus, pieliekamos un paņem konservus, ievārijuma burkas.

Patiesībā bērnam gribas ēst... Taču viņš ir izdarījis noziedzumu. Visbīstamākais ir tas, ka pirmā saskare ar policiju nepilngadīgajiem notiek arvien agrāk. Likuma pārkāpums izdara jau deviņus un desmit gadus veci bērni. Piespiedu audzināšanas līdzekļus var piemērot tikai no vienpadsmit gadu vecuma. Lai gan vislabāk būtu, ja šādu soli mums nenāktos spert. Tāpēc padomāsim, ko mēs visi kopā varam darīt Latvijas nākotnes labā.

L. Kirillova

Televīzijas programma no 15. līdz 21. martam

Sestdiena, 15. marts

LATVIJAS TV I
 9.00 Beverlilhilsa. 75. sērija.
 9.50 Laimēs spēle.
 10.20 Mielasts ar Mārtiņu.
 10.40 Palasisim grāmatīni!
 11.00 TV — puikām un meitenēm.
 11.05 Lielā balva.
 11.40 NHL meistarsacīkstes.
 12.40 B.Šovs. Velna mācekļi. Latvijas Nacionālā teātra izrāde.
 15.30 Globuss.
 16.00 Ģimenes gars. 3. sērija.
 16.55 Vides vizijas.
 17.25 Multiplikācijas filmas.
 17.50 TV — puikām un meitenēm.
 18.00 Ziņas.
 18.10 Ekrāns bērniem.
 18.30 Starptautiskie sakari. 102. un 103. sērija.
 19.20 Eiropas muzikālās pilsētas.
 19.55 Dzīvoklis. 3. sērija.
 20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
 20.30 Panorāma.
 21.05 Projekts Rīgai — 800.
 21.20 Vakara intervija.
 21.55 1996. gada Lielās mūzikas balvas pasniegšanas ceremonija un koncerts.
 23.55 Kapeņu stāstiņi. 15. sērija.

IGE TV

9.00 Komerzcīņas.
 9.05 Neizdomāti stāsti.
 9.30 Ipašu uzdevumu vienība. Dok. filma.
 10.00 Lmidžs.
 10.25 Ārstu izsaucāt?
 10.40 Bērnu pasaule.
 10.55 Komerzcīņas.
LATVIJAS TV II
 11.00 Kristīgā pasaule.
 11.15 Es ticu...
 11.45 Vai tu zini?
 12.15 Angļu valoda. 58. nod.
 12.35 Franču valoda. 1. māc. gads. 22. nod.
 12.55 Franču valoda. 2. māc. gads. 22. nod.
 13.15 Itāliešu valoda. 21. nod.
 13.35 Dialogs. 11. nod.
 13.50 TV veikals.
 16.25 Teātru jaunumi.
 16.45 Biznesa ABC.
 17.10 Kontrstrīhs.
 17.30 Kalnietis. 5. sērija.
 18.20 Dzīvīte, dzīvīte...
 19.00 Nedēļa novados.
 19.20 Skatpunkts.
 19.45 Ziņas.
 20.00 Perspektīva.
 20.30 Panorāma.
 21.00 Pēterburgas noslēpumi. 29. sērija.
 22.00 Ziņas.
 22.10 Kakis maisā.
 22.40 Mēbiusa ceļš.
 23.22 Stils un mode.
 23.45 Kinokadrs.

LNT

9.00 Spice.
 9.30 Multiplikācijas filma.
 10.00 Melrouspleisa. 8. sērija.
 10.50 Ekstra mūzikas izlase.
 11.20 LNT mūzikas stunda.
 12.10 Starpbrīdis.

12.30 Parastie svešinieki. Itālijas mākslas filma.
 14.30 Uzmini melodiju!
 15.00 Savanna. 10. sērija.
 15.50 Tavai labsajūtai.
 16.00 Ekrāns.
 16.30 Garāža.
 16.50 Uz depo!
 17.15 Maniaks. Avizes Mana TV spēle.
 17.30 Dziesma manai paaudzei.
 18.00 Melrouspleisa. 9. sērija.
 19.00 Brīnumu lauks.
 20.00 LNT ziņas.
 20.30 Latloto izloze.
 20.35 Krievijas NTV ziņas.
 21.05 Savanna. 11. sērija.
 22.05 Trīs soli murgā. Francijas un Itālijas mākslas filma.
 24.00 Krievijas NTV ziņas.
 0.30 Ekstra mūzikas izlase.
 1.00 Roka leģendas.

Svētdiena, 16. marts

LATVIJAS TV I
 9.00 Hameleonu rotaļas. 343., 344. un 345. sērija.
 10.10 Legomānija.
 10.30 Skabargas pielikums Stiliņš.
 10.50 Zebra.
 11.05 Vernisāža.
 11.35 Jāņa Dūmiņa 75 gadu jubilejas koncerts.
 12.25 Teātru jaunumi.
 12.40 Spēlmaņu cilts.
 13.10 Ex libris.
 13.40 Bostonas simfoniskais orķestris — mūsdienīgos ritmos.
 14.35 Tur laukā — aiz durvīm?
 15.55 NBA meistarsacīkstes.
 17.25 Multiplikācijas filmas.
 18.00 Ziņas.
 18.10 Ekrāns bērniem.
 18.35 Starptautiskie sakari. 104. un 105. sērija.
 19.25 Stāsts par vaļu dzīvi. Populārzinātniska filma.
 19.55 Dzīvoklis. 4. sērija.
 20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
 21.05 Ģimenes gars. 4. sērija.
 22.05 Jarānšovs.
 22.50 Siena šķūnis.

IGE TV

9.00 Komerzcīņas.
 9.05 Neizdomāti stāsti.
 9.30 Ipašu uzdevumu vienība. Dok. filma.
 10.00 Klipreiss.
 10.05 Spārni, kājas, astes.
 10.25 Taekvondo.
 10.40 Minox.
 10.55 Komerzcīņas.
LATVIJAS TV II
 11.00 Dievakpojums.
 12.15 Pēterburgas noslēpumi. 29. sērija.
 13.15 LJBL meistarsacīkstes.
 14.30 TV veikals.
 15.00 Pārsešanās nr. 28.
 15.20 Kopā ar vecmeistariem Luvrā. Dok. filma.
 16.10 No sendienām.
 17.10 Baudīt dzīvi.
 17.30 Kalnietis. 6. sērija.
 18.20 Sporta deju programma.
 18.30 Varas viedoklis.
 19.00 Novadnieki. LTS.
 19.30 8. stāvs.
 20.00 Daudz laimes.
 20.50 Apsteikumu koncerts.
 20.30 Panorāma.

21.00 Gaišā piemiņa. 10. sērija.
 21.30 Lokomotive piedāvā...
 22.05 Maifijas saknes. 3. sērija.

LNT

7.30 Multiplikācijas filma.
 8.00 Nakts drudzis. 7. sērija.
 9.00 Multiplikācijas filma.
 9.15 Tev un tavam zvēram.
 9.30 Multiplikācijas filma.
 10.00 Tropu tveice. 8. sērija.
 11.00 Svētdienas mikslis.
 11.30 Ražots Latvijā.
 12.00 Oranžā vanna.
 12.30 D'Artanjans un trīs musketieri. 2. sērija.
 14.00 Vertikāle.
 15.00 Dežurējošais eņģelis — Stefānija. 7. sērija.
 15.50 Agro '97.
 16.05 Triks.
 16.30 Gaujās Nacionālā parka programma.
 17.00 Četri tankisti un suns. 11. sērija.
 18.00 Leģenda par pazudušo pilsētu.
 11. sērija.
 18.30 2 x 2. Mēmais šovs.
 19.00 Tieši uz dienvidiem. 7. sērija.
 20.00 Nedēļa.
 20.30 Ne es, bet viņš. Francijas mākslas filma.
 22.10 Golfs — 19. bedre.
 22.20 Roka leģendas.
 22.40 Tropu tveice. 9. sērija.
 23.30 Krievijas NTV raidījums Kopsavilkums. 0.45 Krievijas NTV ziņas.

Pirmdiena, 17. marts

LATVIJAS TV I
 7.30 Rīta bums.
 8.30 Starptautiskie sakari. 106. sērija.
 8.55 Mūsu aktieri — mūsu bērniem.
 16.35 Multiplikācijas filma.
 17.00 Mūzikas ziņas bērniem.
 17.25 Eiropas muzikālās pilsētas.
 18.00 Ziņas.
 18.15 Krustpunkti.
 18.55 Hameleonu rotaļas. 346. sērija.
 19.20 Kultūras parks.
 19.55 Tas esi tu pats!
 20.00 Eiropas nolaupīšana.
 20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
 20.30 Panorāma.
 21.05 Pēdereja. 94. sērija.
 21.55 Savai zemei.
 22.40 Horoskopi, horoskopi...
 23.00 Nakts ziņas.
 23.05 Svētki Ventspilī.

IGE TV

7.00 Informatīvi izklaidējoša programma. 8.25 Aizliegtā sievietē.
LATVIJAS TV II
 17.00 TV veikals.
 17.30 Kaimiņi. 288. sērija.
 18.00 Rēdereja. 93. sērija.
 18.45 Problēma stopkadrā.
 19.00 LTS ziņas.
 19.20 TV Dobeļ.
 19.30 Leļļu namiņš. 19.45 Ziņas.
 20.00 Konkurents.
 20.30 Panorāma.
 21.00 Aci pret aci.
 21.40 Vācijās jaunās federālās zemes.
 22.00 Ziņas.

22.10 Egle rudzu laukā. Mākslas filma.
LNT

6.30 Krievijas NTV ziņas.
 7.00 Picca TV.
 8.00 Karno iela. 31. sērija.
 8.30 Dalasa. 135. sērija.
 9.30 Mirušais kļusums. ASV mākslas filma.
 16.00 TV veikals.
 16.30 Karno iela. 45. sērija.
 17.00 LNT ziņas.
 17.05 Alondra. 61. un 62. sērija.
 18.00 LNT ziņas.
 18.05 Flipers. 58. sērija.
 18.35 Cilvēks un viņa tiesības.
 19.00 LNT ziņas.
 19.05 Dalasa. 141. sērija.
 20.00 LNT ziņas.
 20.30 Krievijas NTV ziņas.
 21.00 Finansu ziņas.
 21.05 Tieši uz dienvidiem. 8. sērija.
 22.10 Stimorol basketbola apskats.
 22.30 Unibankas lietiskās ziņas.
 22.35 Skaistule un briesmonis. 10. sērija.
 23.30 Garāža.
 24.00 Krievijas NTV ziņas.
 0.40 Sensācija. Itālijas mākslas filma. 1. sērija.

Otrdiena, 18. marts

LATVIJAS TV I
 7.30 Rīta bums.
 8.30 Starptautiskie sakari. 107. sērija.
 8.55 Mūsu aktieri — mūsu bērniem.
 16.45 Sanfrancisko. Dok. filma.
 17.00 Snākuļa birojs.
 17.20 Kultūras parks.
 18.00 Ziņas.
 18.10 Dzīvīte, dzīvīte...
 18.55 Hameleonu rotaļas. 347. sērija.
 19.20 Skats no malas.
 19.55 Spiegošana. Dok. filma. 1. daļa.
 20.30 Panorāma.
 21.05 KoKakKa.
 21.15 Medusmēnesis Lasvegasā. Mākslas filma.
 23.00 LR prezidenta Gunta Ulmaņa valsts vizīte Dānijas karalistē.

IGE TV

7.00 Informatīvi izklaidējoša programma. 8.25 Aizliegtā sievietē.
LATVIJAS TV II
 17.00 TV veikals.
 17.30 Kaimiņi. 289. sērija.
 18.00 Maifijas saknes. 3. sērija.
 18.50 Imants Zemzars. Varšavas triptihs.
 19.00 LTS ziņas.
 19.20 Kurzemes TV.
 19.30 Leļļu namiņš. 19.45 Ziņas.
 20.00 Vizīte.
 20.30 Panorāma.
 21.00 Latvijas aerobikas festivāls.
 21.30 Sievietes vieta.
 22.10 Lietišķs piedāvājums.
 22.25 Mūzikas ekspresis.
LNT
 6.30 Krievijas NTV ziņas.
 7.00 Picca TV.
 8.00 Karno iela. 33. sērija.
 8.30 Dalasa. 137. sērija.
 9.20 Klinšu kāpējs. ASV mākslas filma.
 16.00 TV veikals.
 16.30 Karno iela. 47. sērija.
 17.00 LNT ziņas.
 17.05 Alondra. 65. un 66. sērija.

16.30 Karno iela. 46. sērija.
 17.00 LNT ziņas.
 17.05 Alondra. 63. un 64. sērija.
 18.00 LNT ziņas.
 18.05 Multiplikācijas filma.
 18.30 Uzmini melodiju!
 19.00 LNT ziņas.
 19.05 Dalasa. 142. sērija.
 20.00 LNT ziņas.
 20.30 Krievijas NTV ziņas.
 21.00 Finansu ziņas.
 21.05 Slepkavība ar nodomu. Dienvidslāvijas mākslas filma.
 22.30 Unibankas lietiskās ziņas.
 22.35 Slepkavība ar nodomu. Filmas turpinājums.
 23.10 Extreme.
 23.25 Stop! AIDS! Seriāls. 1. sērija.
 24.00 Krievijas NTV ziņas.
 0.40 Sensācija. 2. sērija.

Trešdiena, 19. marts

LATVIJAS TV I
 7.30 Rīta bums.
 8.30 Starptautiskie sakari. 108. sērija.
 8.55 Mūsu aktieri — mūsu bērniem.
 16.25 Lielā balva.
 17.00 Juniors TV.
 17.25 Skats no malas.
 18.00 Ziņas.
 18.10 Tavs jurists.
 18.35 Nedēļas vidū.
 18.55 Hameleonu rotaļas. 348. sērija.
 19.20 Mūzikas laiks.
 19.55 Spiegošana. 1. sērijas 2. daļa.
 20.30 Panorāma.
 21.05 Laimēs spēle.
 21.40 Popkultūras akadēmija.
 22.20 Kalnietis. 15. sērija.
 23.00 Nakts ziņas.
 23.05 Kalnietis. Filmas turpinājums.

IGE TV

7.00 Informatīvi izklaidējoša programma. 8.25 Aizliegtā sievietē.
LATVIJAS TV II
 17.00 TV veikals.
 17.30 Kaimiņi. 290. sērija.
 18.00 Angļu valoda. 59. nod.
 18.20 Franču valoda. 2. māc. gads. 23. nod.
 18.40 Dialogs. 12. nod.
 19.00 LTS ziņas.
 19.30 Leļļu namiņš. 19.45 Ziņas.
 20.00 Programma nedzirdīgajiem.
 20.30 Panorāma.
 21.00 Pārsešanās nr. 31.
 21.20 Eiropas čempionu liģas sacensības futbolā. Madrides Atletico — Amsterdamas Ajax.
LNT
 6.30 Krievijas NTV ziņas.
 7.00 Picca TV.
 8.00 Karno iela. 33. sērija.
 8.30 Dalasa. 137. sērija.
 9.20 Klinšu kāpējs. ASV mākslas filma.
 16.00 TV veikals.
 16.30 Karno iela. 47. sērija.
 17.00 LNT ziņas.
 17.05 Alondra. 65. un 66. sērija.

18.00 LNT ziņas.
 18.05 Multiplikācijas filma.
 18.30 Ģimenes albums.
 19.00 LNT ziņas.
 19.05 Dalasa. 143. sērija.
 20.00 LNT ziņas.
 20.30 Krievijas NTV ziņas.
 21.00 Finansu ziņas.
 21.05 Andželika un sultāns. Mākslas filma.
 23.10 Nezināmā.
 23.40 JAM.
 24.00 Krievijas NTV ziņas.
 0.40 Sensācija. 3. sērija.

Ceturtdiena, 20. marts

LATVIJAS TV I
 7.30 Rīta bums.
 8.30 Starptautiskie sakari. 109. sērija.
 8.55 Mūsu aktieri — mūsu bērniem.
 16.30 Popkultūras akadēmija.
 17.00 Pie Otto.
 17.15 Skabargas pielikums Stiliņš.
 17.30 Eiropas nolaupīšana.
 18.00 Ziņas.
 18.10 Mūzikas ziņas.
 18.20 Siets.
 18.50 Starptautiskie sakari. 106. sērija.
 19.15 Bilde-96.
 19.30 Beverlilhilsa. 76. sērija.
 20.30 Panorāma.
 21.05 Tādi esam.
 21.55 Bērka likums.
 14. sērija.
 22.45 100% sports.
 23.00 Nakts ziņas.
 23.05 Gillette.

IGE TV

7.00 Informatīvi izklaidējoša programma. 8.25 Aizliegtā sievietē.
LATVIJAS TV II
 16.55 TV veikals.
 17.25 Kaimiņi. 291. sērija.
 17.50 Mans būs mans.
 18.00 Eiropas čempionu liģas sacensību futbolā apskats.
 19.00 LTS ziņas.
 19.20 Vidzemes TV.
 19.30 Leļļu namiņš. 19.45 Ziņas.
 20.00 Vides vizijas.
 20.30 Panorāma.
 21.00 Kaimiņi. 288. un 289. sērija.
 21.50 Tas esi tu pats!
 22.10 Sokējošais šovs.
 22.50 TV virtuves noslēpumi.
 23.20 Laimīgā ģimene.
 23.50 Ceļojumu žurnāls.
LNT
 6.30 Krievijas NTV ziņas.
 7.00 Picca TV.
 8.00 Karno iela. 34. sērija.
 8.30 Dalasa. 138. sērija.
 9.20 Skvīzijs Teilors. ASV mākslas filma.
 16.00 TV veikals.
 16.30 Karno iela. 48. sērija.
 17.00 LNT ziņas.
 17.05 Alondra. 67. un 68. sērija.
 18.00 LNT ziņas.
 18.05 Mūsu laiks.
 19.00 LNT ziņas.
 19.05 Dalasa. 144. sērija.
 20.00 LNT ziņas.
 20.30 Krievijas NTV ziņas.
 21.00 Finansu ziņas.

21.05 Dežurējošais eņģelis — Stefānija. 8. sērija.
 22.05 Sāgas nakts.
 22.30 Unibankas lietiskās ziņas.
 22.35 Frenks Stabs.
 Lielbritānijas mākslas filma. 1. sērija.
 23.35 Izstāžu ziņas.
 24.00 Krievijas NTV ziņas.
 0.40 Sensācija. 4. sērija.

Piektdiena, 21. marts

LATVIJAS TV I
 7.30 Rīta bums.
 8.30 Starptautiskie sakari. 110. sērija.
 8.55 Lietuviešu aktieri — mūsu bērniem.
 16.45 Skabargas pielikums Stiliņš.
 17.00 Skabargas spēle ar iepazīšanos Džungļi.
 17.30 Mūzikas ziņas.
 17.40 Nedēļas vidū.
 18.00 Ziņas.
 18.10 100% sports.
 18.20 Stārķis atlidojis.
 18.30 Teātru jaunumi.
 18.55 Starptautiskie sakari. 107. sērija.
 19.20 Kriminālais ekspresis.
 19.50 Globuss.
 20.30 Panorāma.
 21.05 Valsts Liepājas teātrim — 90.

IGE TV

7.00 Informatīvi izklaidējoša programma. 8.25 Aizliegtā sievietē.
LATVIJAS TV II
 17.00 TV veikals.
 17.30 Kaimiņi. 292. sērija.
 18.00 Kontakts.
 18.45 Dienas tēma — galvaspilsētā.
 19.00 LTS ziņas.
 19.20 TV Dzintare.
 19.30 Leļļu namiņš. 19.45 Ziņas.
 20.00 Cilvēks zvēru pasaulē.
 20.30 Polija sodien.
 21.00 Piramīdu noslēpumi.
 22.00 Ziņas.
 22.10 Kaimiņi.
 290, 291. un 292. sērija.
 23.25 Tvaiks.
LNT
 6.30 Krievijas NTV ziņas.
 7.00 Picca TV.
 8.00 Karno iela. 35. sērija.
 8.30 Dalasa. 139. sērija.
 9.20 Bāskervilu suns. 2. sērija.
 16.00 TV veikals.
 16.30 Karno iela. 49. sērija.
 17.00 LNT ziņas.
 17.05 Alondra. 69. un 70. sērija.
 18.00 LNT ziņas.
 18.05 Flipers. 59. sērija.
 18.35 2 x 2. Mēmais šovs.
 19.00 LNT ziņas.
 19.05 Dalasa. 145. sērija.
 20.00 LNT ziņas.
 20.30 Krievijas NTV ziņas.
 21.05 Pīnozaura atgriešanās. Japānas mākslas filma.
 23.10 Triks.
 23.35 Stils un mode.
 23.50 7/5.
 24.00 Krievijas NTV ziņas.
 0.40 Nakts drudzis.
 10. sērija.

Grāmatvedības u.c. veidlapas jūs varat iegādāties veikalā «Salanga», kancelejas preču nodaļā. Iespējams pieteikt kasetes un krāsojošās lentas kases aparātiem, rakstāmašīnām, printeriem. Tel. 21258.

Sludinājumi un reklāma 22305

LATVIJAS NACIONĀLAIS TEĀTRIS

15. martā	11.00	ZĀLA ZEME
	18.00	DULLAIS BARONS BUNDULIS
	12.00	UZSMĒKĒT ZĀLI
	18.30	UZ KRAUJAS RUDZU LAUKĀ
16. martā	12.00	BAGĀTĪBU SALA
	18.00	VILTUS ATZĪŠANĀS
	13.00	SĒRLIJA VELENTAINĀ
18. martā	18.30	PIE ZELTA EZERA - PĒDĒJO REIZI!
	19.00	SĒRAS PIESTĀV ELEKTRAI
19. martā	18.30	ORFEJS NOKĀPJ ELLĒ
20. martā	18.30	DŪDIEVIŅŠ
	19.00	SĒRAS PIESTĀV ELEKTRAI
21. martā	18.30	ZĀLA ZEME
22. martā	12.00	KAKTUSA ZIEDS
	18.00	LŪ-LABAIS ENGELIS - PĒDĒJO REIZI!
	13.00	RAIBIE STĀSTI
	18.00	TĒVS (Sanfrancisko Mazā teātra viesizrāde)
23. martā	12.00	DULLAIS BARONS BUNDULIS
	13.00	TĒVS
	18.30	BRIESMU DARBI LURSĪNA IELĀ
25. martā	18.30	NAPOLEONS PIRMAIS
	19.00	TĒVS
26. martā	18.30	DŪDIEVIŅŠ
	19.00	SĒRAS PIESTĀV ELEKTRAI
27. martā	18.30	
29. martā	12.00 un 18.00	TEĀTRA DIENAI VELTĪTS HUMORISTISKS UZVEDUMS

Kolektīvam apmeklējumam biļetes pasūtiet laicīgi - **7322759**.
Pirmsskolas vecuma bērniem ielazī tikai uz bērnu izrādēm.

Iepērkam **SERTIFIKĀTUS** Preiļu tirgus kioskā. **MĒS MAKSĀSIM JUMS VAIRĀK!** Tel. 24420.

VTUI Preiļu rajona daļa paziņo, ka traktortehnikas Valsts tehniskā apskate sākas 1. aprīlī. Informācija par vietām un laikiem pagasta padomē un pie pagasta organizatora vai pa telefonu 22033, mobilais telefons 8-29357747 darba laikā. Līvānos skates 18. aprīlī un 14. maijā. Preiļos — 15. un 16. maijā.
Martā lūdzam tehniskās pases apmainīt pret reģistrācijas apliecībām (pamatoties uz MK 30.08.1994. noteikumiem Nr.169).

Pārdod

teles, slaukšanas aparātus, elektrisko separatoru, pašizgāzēju SAZ-3503, piekabināmo divkorpusu arku, kultivatorus, sienu, miežus, K-750, malku. Tel. 24322;

jaunus ledusskapjus, saldētavas. Garantija 1 gads. Tel. 21268;

miglotājus, Ls 345, minerālmēslu kļiedētājus, Ls 250, kartupeļu stādītāju, Ls 290. Piegāde mājās. Tel. 48546 rītos, vakaros;

MTZ-50. Tel. 52437;

2-fāzu metināmo aparātu, Ls 80, rotējošo plaujmašīnu, Ls 100. Tel. 57619;

sienu. Tel. 21177;

kēvīti (2 g.). Tel. 52535;

grūsnī govi un grūsnu teli. Tel. 37416;

kartupeļus. Tel. 23261 pēc 18;

dzīvokli Rožupē. Tel. 58557;

steidzami labiekārtotu 2 ist. dzīvokli. Tel. 21434, 55658;

1-istabas dzīvokli Preiļos. Tel. 23493;

māju laukos. Tel. 65049;

lauku māju. Tel. 55645;

māju laukos. Tel. 32219 vakaros;

lauku mājas Kastīrē. Zvanīt 22639 pēc 18;

māju Rēzeknē. Tel. 21448 vai 8-246-25516;

māju Preiļos, Talsu ielā 13. Tel. 50359;

kartupeļus. Tel. 56665.

zirgu (2,5 g.). Tel. 24224;

Ford Granada 2,0, 1981.g., otru rezerves daļām. Tel. 39553 pēc 18;

VAZ-21011 un tentu GAZ-69A. Tel. 24362;

VW Golf II vai maina. Tel. 22984;

kravas Ford Transit 2,4 D, 1985.g. Zvanīt 22786 no 9 līdz 18, 22875 no 19 līdz 21.

Pērk

sīpolus. Tel. 55648;

apaļkokus. Tel. 22763;

kultivatoru ar C veida zariem, 2,8 vai 3,1 m. Zvanīt 65123 pēc 20;

konveijergrābekli vai «Julu». Tel. 10531;

KAMAZ, 150-K riepas. Zvanīt 23743 no 8 līdz 17;

rūpnieciskās, pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus Līvānos, universālveikala grāmatu nodaļā. Tel. 43688;

gaļu. Tel. 55743;

gaļu. Tel. 43530;

gaļu. Tālr. 22807;

gaļu. Tel. 21898;

gaļu, arī dzīvsvārā. Tel. 55641;

bēmu ratiņus. Tel. 22977;

Maina

3-istabu dzīvokli pret 2-istabu dzīvokli. Visi Preiļos. Tel. 24344.

Izīrē

garāžu siera rūpnieciskajai ražošanai. Tel. 54639;

zemi Rudzātu pagasta «Lācupos», «Būmaņos». Zvanīt 41273.

Dažādi

Braucieni uz Viļņu. Tel. 14121.

B kategorijas autovadītāju kursi Līvānos. Tel. 43778, 46643.

Autovadītāju kursi. Tel. 22627, 21450.

PAR LABĀKĀJĀM CENĀM PĒRK UN PĀRDOD

SERTIFIKĀTUS LOTERIJA

Pie mums pārdotās sertifikātu grāmatīņas reizi mēnesī piedalās izlozē, kur laimētāji atkārtoti saņem tādu naudas summu, kādu saņēma, sertifikātus pārdodot.

PILSĒTAS DOMĒ TĀLR. 21075; PREIĻU PĀRSTĀVIS IZBRAUC PIE KLIENTA, LĪVĀNOS RĪGAS IELĀ 112, TĀLR. 42889

✓ Plašā izvēlē piedāvājam sēklas un minerālmēslus. Gaidām jūs Līvānos, Dzelzceļa ielā 14 (pretī jaunajai autoostai).

Preiļu rajona kultūras nams izolē pārdod autobusus «Kubaņ GAZ-52» un «Kubaņ GAZ-53». Tālrūnis uzziņām: 22200.

Kvalitatīvi un ātri izgatavo kapu pieminekļus, apmales no granīta, kā arī keramikas foto. Tālr. Rēzeknē 246-54107, 246-90463.

Pie mātes kapa šodien klusi Sirds atvadoties tūkstoš paldies teic. A. Auziņš
Dalām bēdu smagumu ar Astrīdu, MĀMIŅU guldot smiltainē. Stabulnieku KN pašdarbnieki

Ai, māmuliņ, kāpēc aizvēri acis Un aizgāji tālumos? Kas gudrus, mīļus vārdus mums sacīs, Kas mājai gaišumu dos? Kad skujām kaisīti celiņš ved pie MĀTES kapa, esam kopā ar Astrīdu. Stabulnieku pagasta padomes un kultūras darbinieki

Apklust rūpes, apklust padoms, Dzimtā zeme visu sedz. Sērojam kopā ar Ilzi Solu, VECTĒVU izvadot smiltājā. Vanagu pamatskolas kolektīvs

Rokām, kuras vienmēr prata Tik daudz laba padarīt, Atpūtu ļauj vēlēt viņām, Ļauj tām paldies pasacīt. J. Sirmbārdis
Izsakām līdzjūtību piederīgajiem, Salomiju RUČEVSKU smiltājā izvadot. Vanagu pamatskolas kolektīvs

Izsakām līdzjūtību Ručevsku ģimenei, MĀTI un VECMĀMIŅU zaudējot. Upmalas mednieki

Pāri darbiem, sāpēm, ilgām Baltu, vieglu smilšu klāsts... Izsakām līdzjūtību Ignata PUPINA tuviniekiem, viņu smiltājā guldot. Preiļu 2. vidusskolas skolotāji un skolēni

Noriet saule, satumst āres, Sirdī salta bēda krit. Izsakām līdzjūtību Annai Pupinai, VĪRU smiltājā izvadot. Mājas kaimiņi

Izsakām dziļu līdzjūtību Anna Pupinai sakarā ar VĪRA nāvi. Silajāņu pamatskolas kolektīvs

Rimst dzīves vēji tavā gaitā Un beidzas visas ciešanas. Tu dusi mierīga un smaidā, Tik mums list sāpju asaras. Skumju brīdī esam kopā ar Reginu Litaunici, no MĀTES uz mūžu atvadoties. VID Preiļu rajona nodaļas kolektīvs

Preiļu pilsētas dome rīko dzīvokļu ires tiesību izsoli š. g. 25. martā dzīvokļiem Preiļos:

1. Pils ielā 8-2, 2 ist., labiekārtots, 49 kv.m, sākuma cena Ls 500;
2. Sporta ielā 8-1, 2 ist., 50 kv.m, bez labierīcībām, ar piemājas zemi, sākuma cena Ls 600.

Pieteikties domē vai pa tālr. 24228, 23318 līdz 24. martam.

AUTORIEPAS

viegļajām automašīnām

kravas automašīnām

traktoriem

Moto un velo riepas

VAIRUMTIRDZNIECĪBA UN MAZUMTIRDZNIECĪBA Daugavpils.

Kods 254, tālr. 45-021, 45-012.

IZMANTOJIET TĀLMĀCĪBAS IESPĒJU!

Rīgas Komercskolas Tālmācības nodaļa Salaspils ielā 14, 220. kab., LV-1057, Rīga Tālr.: 261182, 7135516

2. aprīlī plkst. 11 Daugavpili Kr. Valdemāra ielā 1 (pilsētas domē) notiks seminārs: «Sociālais nodoklis, maternitātes un slimošanas pabalsti». Lektors Persijs Dobroze (Rīga). Maksa par semināru un normatīvajiem aktiem Ls 9 (ar PVN).

V.Šoldres IJ ar šī gada 17. martu veikalā «Kooperators» Preiļos, Aglonas ielā 27, sāks gaļas un subproduktu tirdzniecību plašā sortimentā. Pieņemam iepriekšējus pieteikumus. Tel. 21633.

17. martā tirgos baltas deļējvīstas Preiļos 9.00, Ančīnos 10.00, Znotiņos 10.10, Raunīšos 10.45, Rožupē 11.05, Staros 11.25, Rimicānos 11.55, Upmalā 12.15, Kājlos 12.50, Zaķīšos 13.15, Štolderos 13.50, Raudavkā 14.10, Aizkalnē 14.35, Korsīkovā 15.00, Mūrniekos 15.10. Tel. 21547.

17. martā pārdos baltas deļējvīstas (Madona), Ls 1,10-1,30, Priekules 9.00, Rudzātos 9.30, Līvānos pie universālveikala 10.10, Rožupē 10.50, Sutros 11.10, Preiļos 11.30, Riebiņos 12.10, Stabulniekos 12.30, Polkoronā 12.50, Gaīlīšos 13.40, Kastīrē 14.10, Baškos 14.20, Aglonas stacijā 14.30, Aglonā 14.50.

PRIVATIZĀCIJA UZSĀKTA PRIVATIZĀCIJA

Privatizācijas aģentūra paziņo, ka ir uzsākta privatizējamās valsts akciju sabiedrības "LATVENERGO" atsevišķi privatizējamā objekta nr. 9 - garāžas privatizācija

Juridiskā adrese: Pulkveža Brieža ielā 12, Rīga, LV - 1230.
Atrošanās vieta: Preiļu rajonā, Līvānos, Sporta ielā 20.
Fiziskās un juridiskās personas, kuras vēlas privatizēt šo objektu, var iepazīties ar informāciju par to un saskaņā ar 1994. gada 3. marta likuma "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 21. pantu iesniegt privatizācijas priekšlikumus Privatizācijas aģentūrā K. Valdemāra ielā 31, Rīgā, LV - 1887, darba dienās no plkst. 9.00 līdz 16.00 viena mēneša laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas oficiālajā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".
Personas, kurām ir pirkuma tiesības, var realizēt tās, piesakoties Privatizācijas aģentūrā viena mēneša laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas oficiālajā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".
Tālrūnis uzziņām 7021310, 7328530.

PA Privatizācijas aģentūra
K. Valdemāra ielā 31, Rīga, LV - 1887
E-mail: lpa@mail.bkc.lv Home page: http://www.lpa.bkc.lv/

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
Pasūtījuma indekss 3033.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija»
Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,90. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pizelis
Reģistrācijas apliecība Nr. 1018 Iespiests SIA «Latgales drukā», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Metiens 5150.